

GÜNDEMKRİZİN BEDELİ
EMEĞE ÖDETİLİYOR**POLİTİK ANALİZ**"TEK ADAMLIK"
"FAŞİST DİKTATÖRLÜK"
DENKLEMİ VE AÇIK FAŞİZM**RÖPORTAJ**"HALK SAVAŞINI
YÜKSELTECEĞİZ!"özgür gelecek için
Yeni Demokrasi

9 Ağustos 2018

Yıl:1

Sayı:16

Fiyat:2 TL

www.yenidemokrasi1.net

ISSN:2630-5526

Vartinik'ten Mercan'a...**HALK SAVAŞÇILARI
ÖLÜMSÜZDÜR!****KADIN****Pozitif Ayrımcılık Üzerine - II**

Kadının haklarını kullanabilmesi, yaşamda somutlaştırabilmesi için ek tedbirler, teşvikler ve daha fazladan haklarla desteklenip, sağlanmak durumundadır. Bu noktada referansımız Mao yoldaşın "eşit olmayan insanlara eşit haklar verirseniz, eşitsizliği ince bir ayrıntısına kadar devam ettirmiş olursunuz." şeklindeki sözüdür. ■ s.17-18

EMEK**Yaşarken, Çalışırken, Ölürken Kayıtdışı Kalarlar...**

Çocuklar hem eğitim hakkından faydalanamıyor hem de ucuz işgücü olarak oldukça zor koşullarda çalışmaya tabi tutuluyorlar. Mülteciler de mevsimlik tarım işçisi olarak zaten az olan ücretin daha da altında çalışmak zorunda bırakılıyorlar. ■ s.10

MAKALE**Silahlı Mücadelenin Yakıcılığı**

Zor zor ile alt edilir. Ülkemizde devletin faşist niteliği, halka karşı aldığı tutum ve tarihi geçmişi hesaba katıldığında esas mücadele biçiminin zor yolu olacağı ve silahların eşitirel gücü olmaksızın başarılar elde edilemeyeceği yaşanan tecrübelerle beraber sabittir. ■ s.15

Bertolt Brecht

GELEN SAVAŞ

*Bu gelen savaş ilk değil.
Çok savaş oldu bundan önce.
Bittiği gün en son savaş
bir yanda yenilenler vardı gene,
bir yanda yeniler vardı.
Yenilenlerin yanında
kırılyordu halk açlıktan.
Yenilerin yanında
halk açlıktan kırılyordu.*

Bertolt Brecht

Epik tiyatronun kurucusu, oyun yazarı, yönetmen ve şair olan Brecht, 1898 yılında Almanya'nın taşra kentlerinden Augsburg'ta doğar. Orta öğrenimini Almanya'nın savaşa hazırlandığı yıllarda geçirir. İlk edebi girişimi lisede Alman milliyetçiliğini küçük düşüren bir denemesidir ve karşılığı bir kınama cezasıdır.

Lise yıllarında yazdığı şiirler

kentin radikal dergilerinde yayımlanır. 1930'larda faşizan eğilimlerin güçlendiği, insanların hayatına doğrudan etkide bulunduğu bir dönemde sanatsal olma kaygısından çok politik olma kaygısının savunulması gerektiğini söyleyen Brecht; liselerde, fabrikalarda, sendikalarda insanların oynayıp sergileyebilecekleri didaktik oyunlar yazar. Bir devrimci annesinin sınıf bilinci kazanmasını konu edinen oyunun gösterimi Nazilerin iktidara gelmesiyle

yasaklanır.

Nazi iktidarı ile birlikte Brecht'in oyunlarını sahneleme imkanı ortadan kalkar ve ilk sürgün yılları da başlar. Amerika'ya gidene kadar iki önemli deneme de daha bulunur. Birincisi; anti-faşist oyunlar, ikincisi; *Aristotelian bir oyun: Carrar Ananın Tüfekleri* (1937).

Ancak 1936'da Danimarka'da sahnelebilen Yuvarlak Kafalar, Sivri Kafalar Brecht'in ilk anti-faşist oyunudur. Oyun, Shakespea-

re'in Kısasa Kısas oyunundan uyarlanma, faşizmin uygulamalarının hicvedildiği bir güldürüdür. Hitler benzeri ırkçı bir düğ, insanları yuvarlak ve sivri kafalar olarak ikiye ayırır. Bu oyun ile birlikte, popüler bir anlatım tekniği olarak mizaha başvurulması tekrar gündeme gelir. 1938'de yazılan *3. Reich'in Korku ve Sefaleti* ise propagandist bir yön içerir; mizahın yerini politik saldırı alır. 1941'de tamamlayacağı, ama faşizm karşıtı oyunları arasında değerlendirilebilecek olan *Arturo Uı'nın Engellenebilir Yükselişi* ise bu oyunların en niteliklisidir. Dramatik bir kurgu oluşturulur ve faşizan eğilimin yükselişi kaçınılmaz bir durum olarak değil, tarihsel olarak engellenebilir bir gelişim olarak gösterilir.

1935 yılında Nazi yönetimince Alman vatandaşlığından çıkarılan Brecht 14 Ağustos 1956'da kalp yetmezliğinden yaşamını yitirdi.

Federico Garcia Lorca

1898 yılında, İspanya'nın Granada bölgesindeki Fuente Vaqueros kentinde doğan İspanyol şair Lorca, yüzyılının en büyük iki İspanyol şairinden biri olarak kabul edilir.

20. yüzyılın yetiştirdiği en büyük şairlerden biri olan Lorca, içinde yettiği toplumu, çağının duyarlılığını en usta biçimde eserlerine yansıtan bir şairdi. Aynı zamanda oyunları en çok sahnelenen dram yazarıydı.

İspanya iç savaşına kadar Madrid'de tiyatro, şiir ve müzik çalışmalarını yürüten Lorca, savaşın başlamasıyla birlikte Madrid'den ayrılarak Granada'ya döndü. Yapıtlarında yer alan şiddet ve ölüm teması bu tarihten başlayarak günlük yaşamının vazgeçilmez ayrıntısına dönüştü.

Franco'cuları masumiyeti katletmekle suçlayan Lorca, 19 Ağustos 1936'da doğduğu yörede Franco'nun

adamları tarafından öldürüldü.

Üç yıl süren İspanya iç savaşı sırasında yalnızca Lorca değil elbette binlerce cumhuriyetçi ve boyun eğmeyen halkta Franco faşizmi tarafından katledildi.

Şilili ozan Pablo Neruda; Lorca'nın katledilmesinin hemen ardından Paris'te yaptığı konuşmada şunları söylüyordu: "Evet, iyi seçim

yaptılar, onu vururlarken insan soyunun yüreğini hedeflemişlerdi. Onu, İspanya'ya boyun eğdirmek ve şehit etmek için seçtiler; onu en derin soluğunu tıka mak için seçtiler; onu özünü kurutmak için seçtiler, en solmaz kahkahasını susturmak için seçtiler. Bu ölümün yargılanmasında birbiriyle uzlaştıramaz iki İspanya vardı; korkunç, melun, çatal

tırnaklı yer altı İspanya'sı, lanetli İspanya; büyük hanedanın ve kiliseye ait cinayetlerin çarmıha gerilesi, zehirli İspanya'sı; ve karşısındaki İspanya, yaşama onuruyla ve ruhıyla gülen, sezginin, geleneğin ve keşfin parıltılı İspanya'sı, Federico Garcia Lorca'nın İspanya'sı! Ama şiiri gibi akarken dimdik ve şarkılar söyleyerek insanoğlunun anısında sonsuzluğa dek yaşamak için....."

HOŞÇAKALIN

**Ölürsem
açık bırakın balkonu.
Çocuk portakal yer.
(Balkonumdan görürüm onu.)
Orakçı ekin biçer.
(Balkonumdan duyurum onu.)
Ölürsem
açık bırakın balkonu!**

Garcia Lorca

Yeni Demokrasi Senin Sesindir. Abone Ol, Abone Bul!

Yeni Demokrasi	6 Aylık	30 TL	12 Aylık	60 TL
Partizan	6 Aylık	26 TL	12 Aylık	52 TL
Yeni Demokrat Gençlik	6 Aylık	16 TL	12 Aylık	32 TL

PTT Hesap Numarası:

Ertan Çıta adına; 14920731

Krizin Bedeli Emeğe Ödetiliyor

Emperyalistler arası pazar dalası, rekabet ve bir bütün olarak dünyada yaşanan ekonomik kriz, yarı sömürge ülkelerde egemenlerin halka yönelik uyguladığı ekonomik-siyasi baskı baskı, zorbalık ve güncel olarak zamlarla vücut bulmaktadır. Diğer yandan hakim sınıfların ekonomik krizden çıkış arayışları her biri işçi sınıfı ve emekçilere büyük külfetler getiren ve kendini tekrar eden bir kısır döngüye hapsedilmiş durumda.

Ülkemizde her geçen gün doların yeni rekorlar kırması, elektrik ve doğalgaza yapılan zamlar egemenlerin içinde bulunduğu krizin bedelini işçi ve emekçilere ödeterek bir "çıkış" yolu aradığını göstermektedir. İşçi-emekçilerin zaten sefalet ücretinde ve kölelik koşullarında çalıştığı ülkemizde, yapılan zamlarla birlikte çelişkilerin daha da yoğunlaştığı ve var olan vahim geçim koşullarının daha da kötüye gittiği ortadadır.

Halkın temel ihtiyaçlarına yapılan zamlar karşısında zaten açlık sınırının altında bulunan asgari ücrete yapılan sefalet zammı da erimiş durumdadır. Asgari ücrete yapılan "zam"a karşılık, en son 5 lirayı aşan doları baz aldığımızda asgari ücretin 520 lira eridiğini söyleyebiliriz. Memurların maaşındaki erime 765 lirayken zaten geçinemeyen memur emeklilerinin maaşlarındaki erime ise 465 lira oldu.

Birçok temel ihtiyaç maddesine yapılan zamların yanında son olarak elektrik ve doğalgaza konutta %9 zam yapıldı. Egemenler halka kaşıkla verdiğini kepçeyle alıyor. Patronları kollayarak krizi atlattırmaya çalışan siyasi iktidar, faturayı yine işçi-emekçilere çıkarıyor. Yaşanan işsizlik durumunu "iş beğenmemek" üzerinden tanımlayan egemenler, işçi-emekçilere sefalet ücretlerini dayatmaya bunun üzerinden de kesintiler yapmaya devam ediyor.

TC'nin dışa bağımlılığı, temel ihtiyaçların bile artık ithal edilir duruma gelmesi, fabrikaların özelleştirilmesi, ekonomik krizin daha da derinleştiğinin ve derinleşeceğinin göstergesidir. İşçi-emekçiler fabrikaların özelleştirilmesiyle, patronların keyfi uygulamalarına daha da açık hale getirilip işten atılarak açlığa mahkum ediliyor. OHAL ile birlikte tavan yapan hak gaspları OHAL'in yasalaşmasıyla birlikte en küçük hak arayışına karşı saldırıya dönüşmüş durumda.

Enflasyon oranı Temmuz'da 15,85 ile Ocak 2004'ten bu yana en yüksek seviyesine çıktı. Temmuz ayından geçen yıla göre en çok fiyat artışı yaşanan harcama gruplarından biri ise %19,40 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu. Yüksek enflasyon nedeniyle artan pahalılık, halkın alım gücünün her geçen gün düşmesine karşılık Merkez Bankası gıda fiyatlarındaki artışların yüksek enflasyonu da beraberinde getirdiğini belirterek, gıda enflasyonunun nedenini tarımdaki yapısal sorunlara bağlıyor. Bu açıklama krizin itirafı niteliğinde olduğu gibi yüksek enflasyonun sabitleneceğini de gösteriyor. Yapısal sorunlar ise sadece tarımda değil hemen her alanda ekonomik krize temel teşkil ediyor.

Fiyat artışında başı çeken et, soğan, patates çok gecikmeden ülkemizde en pahalı gıda maddeleri arasına girmiş bulunuyor. Bunları mercimek, bulgur, makarna vb. yoksul kesimlerin başlıca besin kaynakları izlemeye devam ediyor. İktidarın yaptığı açıklamalarda zamlar yok sayılmaya, meşrulaştırılmaya ya da farklı gündemlerin arasında kaybedilmeye çalışılıyor. Bu farklı gündemler arasında öne çıkan bir tanesi de ABD'nin iki bakana yaptığı yaptırım uygulamasıdır. Bu tablodan emekçi halka yine "vatanın birliğine, dirliğine sarılmak" dayatılmaktadır. Oysa seçim oyunu arkasına gizlenen ekonomik kriz, iktidarın her söyleminden sonra artan zamlarla birlikte gün yüzüne çıkmış durumdadır.

"Emperyalist ülkelerde rüzgar esse, yarı sömürgelerde fırtına kopar"

İran'da ve birçok yarı sömürge ülkede yaşanan gelişmeler, halkın ekonomik krizin yükünü kabul etmeyecek sokaklara dökülmesi, ABD'nin yaptırımlarına karşılık dışa bağımlı ülke egemenlerinin iki yüzlü politikalarının artık halk nezdinde açığa çıktığının, krizin gizlenemeyecek duruma geldiğinin göstergesidir. Bir

bütün dünyada ekonomik krizin yansımaları yarı sömürge ülkelerde daha belirgin yaşanıyor, var olan krize bir de ABD yaptırımları eklenince fırtına kopmaya hazır halde bekliyor.

"Brunson krizi" ile ABD'nin yaptırım uygulaması sonucu, iktidar da etekler tutuşmuş, altın, dolar bozdurma çağrılarını gündeme gelmiştir. Erdoğan'ın "Buradan milletimize sesleniyorum, yastık altından gelin dövizlerinizi çıkartın. Dolar ve avrolarınızı, altınlarınızı çıkartın." çağrısından sonra İran'da da benzer bir çağrı Türkiye'yi baz alarak geldi. İran Merkez Bankası Başkanı Abdülnasır Himmeti "Halkımız da devletine yardımcı olmalı ve yastık altında tuttuğu dövizini ban-

gerileme yapısal krizin üzerinde şekillenmekte ve daha derin çelişkileri haber vermektedir. Dünya'da kapitalizmin yapısal krizinin derinleşmesi, kapitalist, emperyalistler ülkelerin birçoğunda "sağ-faşist" partilerin iktidara gelmesiyle Türkiye, İran gibi faşist ülkelerde siyasi iktidarların baskı dozunu artıran politikaları paralellik arz etmektedir. Yarı sömürge ülkelerde gündeme gelen zamlar, vergiler ve elektrik-doğalgaz kesintileri ekonomik-sınıfsal çelişkilerin derinleşen yönüne işaret etmektedir. Avusturya'da gündeme gelen "12 saat çalışma" yasası Avrupa'da da işçi sınıfının tarihsel mücadelelerle kazandığı en temel haklarının saldırı altında olduğunu ve krizin tüm ülkeleri etkileyen sonuçlar doğuracağını ortaya koyuyor.

Krizin derinleşmesiyle birlikte çelişkiler artmış, işçi sınıfı ve halkın değişik tepkileri ortaya çıkmıştır. Ürdün, Irak ve en son İran'da yaşanan çatışmalar daha büyük ve yaygın mücadelelerin habercisi niteliğindedir. Ülkemizde egemenlerin politikaları, burjuva-feodal düzeni ve dışa bağımlılığı korumak üzerindedir. Söz konusu dışa bağımlılığın ise tam da yaşanan krizin temel nedenlerinden biridir. Emperyalist ülkelerdeki her hareketlenmenin

bizim gibi ülkelerde yeni fırtınalar koparmaya aday olduğu ortadadır. Ülkemizde lokal düzeyde artış gösteren işçi eylemlilikleri, ekonomik-sosyal yaşamın uğradığı çöküşle beraber daha büyük toplumsal hareketlerin nesnel zeminini güçlendirmektedir. Emperyalist kuruluşların dahi itiraf etmek zorunda kaldığı gibi ülkemizde ekonomi ve buna bağlı olarak işçi sınıfı kırılma noktasındadır.

Biz komünistlere düşen görev, işçi sınıfı ve halkın artan sınıfsal, sosyal çelişkilerini sınıf mücadelesine kanallendirecek hakim sınıflara ve faşist iktidara karşı devrimci mücadelelere taşmaktır. Bugün işçi sınıfı ve halkın karşısında artık daha da yoğunlaşmış ve merkezileşmiş bir devlet ve patron baskısı mevcuttur. Halkın örgütsüzlüğü ve en ufak hak arama mücadelesinin polis baskısına maruz kalması mücadelenin kolay olmayacağına göstermektedir. Ne var ki işçi sınıfı ve halkın yoğunlaşan çelişkileri kendini saran bu ablukayı dağıtacak iç potansiyele sahiptir. Önümüzdeki dönemde bu potansiyelle buluşmak, onu açığa çıkarmak ve devrimci bir mücadele için örgütlemek temel görevlerimizden biri olmalıdır.

Oysaki mesele kapitalist-emperyalist sistemin yaşadığı yapısal krizden bağımsız olarak anlaşılabilir. Son dönem artan ekonomik durgunluk ve

Dersim Ovacık Mercanlar'da 6 TIKKO Gerillası Ölümsüleşti

HABER MERKEZİ- 5 Ağustos gecesi Dersim Mercanlarda bulunan Şahverdi köyü kırsalında TC güçleri ile Türkiye Komünist Partisi/Marksist Leninist – Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TKP/ML-TIKKO) gerillaları arasında çıkan çatışmada 6 TIKKO gerillası ölümsüzleşti. Yerel kaynaklardan alınan bilgilere göre çatışmanın 5 Ağustos'ta gece saatlerinde başladığı ve sabaha kadar sürdüğü belirtildi.

Gerillaları teşhis için Malatya Adli Tıp Kurumu'na giden ailelerden edinilen bilgiye göre cenazelerin yakıldığı ve teşhis edilemediği öğrenildi. Sosyal medyada ırkçı-faşist hesaplardan paylaşılan fotoğraflarda cenazelerin yanmadığı görülürken sonrasında yapılan işkence ile özellikle ellerinin ve yüzlerinin yakıldığı anlaşıldı. Çatışmada bombardıman olmadığı ifade edilmesine rağmen cenazelerdeki ya-

nıklar, sonrasında yaşanan işkenceyi doğruluyor.

Mercanlar bölgesinde çıkan çatışma-

da şehit düşen ve ailesi tarafından teşhis edilen altı halk savaşçısından biri olan Yusuf Parti isimli İlker Tezer

kendi köyü olan Mercanlar bölgesi Yarımkağa'da toprağa verildi. Sabah saatlerinde cemevine getirilen İlker Tezer'in cenazesi, ailesinin, köylülerin, Partizan ve Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri'nin katılımıyla şehit düştüğü Mercan Dağları'nın eteklerinde toprağa verildi. Yarımkağa köyüne giden yolları zırhlı araçlarla ablukaya alan askerler cenazeye katılanlara GBT yaptı.

Partizan adına Zazaca yapılan konuşmada "Mercanlar'da şehit düşen altı halk savaşçılarının mücadelelerin, direnişlerin sahiplenileceği" ifade edildi. "Seni şehit düştüğün dağların eteklerine defnediyoruz, biz biliyoruz ki sen halkımız uğruna can verdin, sen ölmedin yaşıyorsun, seni mücadelemizde yaşatacağız" denilen açıklama altı halk savaşçısının direnişleri selamlanarak sonlandırıldı.

PŞTA: Mercan Şehitlerinin Direnişi Kıvılcımı Yangına Çevirmenin Adıdır!

"Düşerken toprağa tomurcuk topladılar düşleri ile. Yarınlar çiçek açsın boy versin Mercanlar'da. Ne kadar yaşadığın değildir demiş usta, yaşadığın zaman içerisinde ne yaptığın önemlidir. 5 Ağustos'u 6 Ağustos'a devreden gece altı yiğit devrimci düştü toprağa, gelecek muştulu günlerin türküsünü söyleyerek..."

5 Ağustos gecesi Dersim-Ovacık Şahverdi kırsalında bulunan Mercan Dağları'nda TC güçleri ile Türkiye Komünist Partisi/Marksist Leninist – Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TKP/ML-TIKKO) gerillaları arasında çıkan çatışmada altı devrimci yürek, altı evladımız şehit düşmüştür. Devletin en üst mevkilerinden devrimci ve yurtsever güçlere karşı katliam naralarının atıldığı bugünlerde, devrimciler, yurtseverler, evlatlarımız faşizme karşı direnişi sürdürüyor, ezilenlerin isyan çılgınlıklarını dağların doruklarına taşıyor. Mercanlarda gece boyu süren çatışmada düşman saldırısına karşı namlusunu faşizme çeviren, kızıl kurşunlarını isyana çeviren altı TIKKO gerillası ideallerine yakışır bir biçimde şehit düşmüş, kızıl bayrağı devretmiştir arkalarından gelenlere...

Devrim ve komünizm mücadelesi ağır bedeller ödenerek sürüyor, sürececek. Kavgada toprağa düşen her karanfilimiz, özgürlüğe ve geleceğe vurulmuş zinciri kırıyor, umudu ka-

artmaya çalışanlara karşı kıvılcım oluyor, özgür geleceği bizlere muştuluyorlar. Faşizmin tüm emekçi ve ezilenlere saldırılarını arttırdığı bu dönemde, umuda ve kavgaya sınımsız tutunan ve ölümsüzlüğü adımlayan halk savaşçıları yolumuza ışık tutmaya, yaşam pratikleriyle yol göstermeye devam ediyorlar. Dersim Mercanlarda ölümsüzleşen altı kızıl karanfilimizin direnişi, faşizmin bu topraklarda devrimci mücadeleyi yok etme, zihinleri teslim alma çabasına

en güçlü yanıtlardan biridir.

Kanla beslenen faşist cellatların gerici karanlığı devrimcilerin, gerillaların aydınlık yürüyüşüne engel olamayacaktır. Bugün şehitlerimizin ideallerini yaşatmak ve şehit yoldaşlarımızı onlara yakışır bir şekilde sonsuzluğa uğurlama görevi bizlerin omuzlarındadır.

Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri olarak altı direngen yoldaşımızın anısı önünde saygıyla eğiliyor, tüm yol-

daşlarımızı, ailelerimizi ve halkımızı şehit düşen yoldaşlarımızı sahiplenmeye çağırıyoruz.

-Mercan Şehitleri Ölümsüzdür!

-Halk Savaşçıları Ölümsüzdür!

-Gerillalar Ölmez Yaşasın Halk Savaşı!

Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri (PŞTA)"

MERCAN ŞEHİTLERİ

KIVILCIMI YANGINA ÇEVİRMENİN ADIDIR!

Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri

“Tek Adamlık”, “Faşist Diktatörlük” Denklemini ve Açık Faşizm

Bukoşulları açık faşizm olarak tanımlamak, “tekadama” dayalı tipik bir faşist diktatörlük olarak görmek esastır ve gerçeğindilin konuşmamak olur. Bu faşist diktatörlüğün süregelen bir devlet biçimi olduğunu yadsıyan yaklaşımlar ve egemen olmayan faşist kliklere yaslanmayıda hafızla getirecek bir uzlaşmacılığın doğuracağı gibi, açık faşizmin uygulamaları ve politikalarının ne olduğunu da karartacaktır.

Türkiye’de faşizm tanımı, karakteri ve hangi biçimlerde gerçekleştiği her dönemin tartışmalarından biri olmuştur. “Türkiye Cumhuriyeti”, emperyalizm çağında siyasal karakterini kazanmış bir devlettir. “Milli Mücadele” süreci ile birlikte başlayan “ulus devlet” karakteri kazanma süreci, sömürge, yarı-feodal toplumsal yapının yarı-sömürge ve yarı-feodal yapıya dönüşmesi ile ilan edilecek devletinde siyasal karakteri şekillenmeye başlamıştır. İttihat ve Terakki ile başlayan “Türk Ulusu” kimlikli siyasal inşaa süreci, 1915 Ermeni Soykırımı ve I. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nda daralan imparatorluk sınırları ile “ulus devlet” temellerini atan “tek” cilğe dayanan ideolojik ve siyasal zemin oluşmuştur. Bu ideolojik ve politik zemine dayanarak gerçekleşen “Milli Mücadele”, Kemalizm ideolojisiyle vücut bulmuş ve kurulan devlet emperyalist çağın ürettiği yeni zeminde faşist bir diktatörlük şeklinde teşekkül etmiştir.

1930’larda dünya ölçeğinde tekelci burjuvazinin en gerici ve çürümüş kesiminin politik, ideolojik ve askeri saldırganlığa dayanan ve dünyayı kasıp kavuran siyasal rejimi olarak faşizm, özellikle tüm yarı-sömürge ve yarı feodal ülkelerde bir referans haline gelmiştir. Faşizm, egemen sınıfların ekonomik ve politik krizine karşı zorunlu kaldığı bir siyasal egemenlik biçimidir. Yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerde ekonomik ve politik krizin süregelenliği, Burjuva Demokratik Devrimi gerçekleştiremeyen siyasal koşulları bu ülke egemenlerinin bu devlet biçimini kalıcı bir rejime çevirmesine el vermiştir. Faşist bir biçimde şekillenen “Türkiye Cumhuriyeti”, Kürt ulusunun inkârını katliamlarla gerçekleştiren pratikleri, çok uluslu çok inançlı yapıya sahip toplumsal gerçekliği “Tek Ulusu”, “Tek Dil”, “Tek Lider” şiarıyla inkâr eden baskıcı ve katliamcı şekillenmesi ve en önemlisi de sınıf ayrımlarını yok sayan ve ezilen sınıfların her türlü hak taleplerini baskı, şiddet ve ideolojik manipülasyonla sindiren şekillenmesiyle, 1930’larda dünyada esen faşizm rüzgarını da arkalayarak politik, ideolojik,

eğitsel, akademik, kültürel, dinsel ve ulusal mottolarıyla dört başı mamur faşist bir ideoloji olan Kemalizm’le gerçekleştirmiştir. Faşist Kemalist diktatörlük kuruluşundan 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nın sonuna kadar açık faşist biçime dayanarak toplumsal süreci yönetmiş, siyasal iktidarını inşa

etmiştir. Bugün bu dönem için dünyaya bakışı ortalama “demokratik” ölçütler olan her kesim için siyasal değerlendirmeye ve yaklaşım açık faşizm şeklindedir. Zira Türk ve Sünni/Hanefi inanç dışında, egemen sınıflar dışında başka bir sınıf, ulus, inanç ve katman için siyasal-ekonomik ve başka biçimlerde ifade etme ve örgütlenme hakkı kesin ve net yasalarla, yönetmelik ve uygulamalarla yasaklanmıştır. Bu dönemin faşizm biçimiyle tam bir uyum anlamına gelmektedir.

Bu dönemden sonra çok partili yaşama geçme, açık ırkçılığa dayalı özel ve özgün siyasal-militarist hareketlerin örgütlenmesi ve örgütlenmesinin gerçekleşmesi, kısmi sendikal hakların önünün açılması vs. gibi bir dizi nedenden dolayı siyasal rejimin “faşist olup olmadığı” ya da rejimin “açık ya da örtülü faşizm olup olmadığı” ideolojik-politik bir tartışma olmuştur. Liberal-burjuva kesimlerin, orta burjuva demokratik hareketlerin ve kimi revizyonist akımların faşizmi “Hitler tipi faşizme” indirgeyen yaklaşımı ve teorik tutumu hem faşizm konusunda hem de Kemalist faşist diktatörlük konusunda sürekli bir kafa karışıklığına neden olmaktadır.

DEĞİŞEN GÖMLEKLER TANIMLAMAYAN SİYASAL NİTELİK

Özellikle 2015 7 Haziran Seçimleri sonrası faşist diktatörlüğün Kürt ulusal mücadelesine yönelik iç ve dış politikada savaşa dayalı saldırganlığı, HDP’nin seçilmiş vekilleri ve belediye başkanla-

tığına dikkat çekmekte fayda var. Bu bağlamda muhalif halk yığınları başta olmak üzere, devrimci, demokrat ve ilerici güçlerin bu siyasal tutumlarda çeşitli düzeylerde etkilendiği bu ideolojik-politik iklimin etkisine girdiğini belirtelim. Bu anlamda bu tartışmanın karmaşıklığı, suyu bulandırdığı nokta ise devlet tahlili, faşist Kemalist diktatörlüğün niteliği, faşizm tahlilleri olmuştur. Bu karmaşanın devam ettiği nokta ise gelişmelerin anlaşılmasını, yönelimin niteliğini, Türk devletinin varoluşsal yapısını ve emperyalizmle olan ilişkisini, egemen sınıf kliklerinin çatışma ve buluşma noktalarını, halk yığınlarının doğru siyasal yönelime sokulması ve mücadelesini odaklamasını engelleyen sonuçlar doğurmuştur.

Öncelikle belirtmek gerekir ki Türk hakim sınıfları yarı-sömürge, yarı-feodal yapının üzerinde çıkarlarını gerçekleştiren, buna uygun olarak siyasal rejimini şekillendiren bir kuruluş felsefesine, ideolojisine sahiptir. Bu hiç kuşkusuz açık, örtülü ya da yarı-askeri faşist diktatörlük biçimindedir. Bu siyasal biçimden vazgeçmesi, onu terk etmesi onun kendi ekonomik ve siyasi çıkarlarını gerçekleştirmesini engelleyecek bir durumdur. Egemen sınıflar aynı zamanda siyasal tarihleriyle var olurlar ve bu siyasal tarihleri onların deneyim, alışkanlık, kültürel şekillenmesidir. Onun politik rejimi siyasal tarihinden, kurucu öge ve felsefesinden koparılamaz. Bu temel noktalarda yapılacak köklü değişim belli şartlar ve koşullara bağlı olduğu kadar, daha büyük çıkarların gerçekleşmesine zemin sunan ekonomik-siyasi gelişmelere bağlıdır. Bu temelde bunu belirleyen en önemli faktörlerden birisi de emperyalizm olgusu, onun ihtiyaçları ve bütünlüklü çıkarlarıdır. Bu belirleyenlerde oynama olmaksızın bir rejimin kendini başkalaştırması bir siyasal biçimden diğer siyasal biçime geçmesi olanaklı değildir. Ki bu geçiş yaşanırken de başta egemen sınıflar arasındaki çatışma olmak üzere, toplumsal çatışma ve mücadele oldukça kanlı ve sancılı bir süreç şeklinde yaşanır. Bir sabah uyanıp “burjuva demokrasiyi” bir başka sabah uyanıp “faşizmi” tercih

edecek bir niyet meselesi değildir bu değişim. Bu sınıfsal, ekonomik, sosyal, siyasal temeli olan bir meseledir.

Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde genel olarak faşist diktatörlükler süregelen- dir. Bu anlamda bu durumun değişmesi toplumsal bir devrim meselesidir. Bu toplumsal devrim olmaksızın faşizme dayanak olan emperyalizme bağımlılık ve feodal artıklar ortadan kaldırılamaz. Bu genel bir gerçekliktir. Bunun dışında yaşanacak istisnalar yani egemen sınıfların toplumsal bir devrim olmaksızın siyasal rejimin biçimini değiştirmesi ancak emperyalizmin özgün ihtiyaçları, o ülkenin bulunduğu konumun gerektirdiği koşullarla mümkün olabilecektir. Bu durum dahi kolay yoldan gerçekleştirilebilir bir şey değildir.

KEMALİST FAŞİST DİKTATÖRLÜK VE SÜREĞENLİK

Türkiye’de 1950’lerden itibaren faşizmin aldığı biçim esasta yarı-askeri faşist diktatörlük biçimindedir. Bu anlamda açık faşizm koşulları belli dönemler ve süreçler de başvurulmuş bir biçimdir. Açık faşizm parlamentonun tümüyle feshedildiği, egemen klikler arası çatışmaların tümüyle üstünün örtüldüğü, her türlü legal olanakların yasaklandığı, açık çalışma koşullarının almadığı, grev-ifade-basın-yayın olanaklarının kalmadığı koşullardır. Bu durum özellikle egemen emperyalist sistemin kurduğu ve örgütlediği genel siyasi yönelim, ideolojik-politik-kültürel hegomanik değerler sistemi, uluslararası gelişmeler ve eğilimlere paralel olarak, aynı zamanda o ülkenin toplumsal-siyasal tarihi ve yapısı ile ilgilidir. Ülkemizde Kemalist faşist diktatörlük 1950’den sonra esas olarak açık faşizm koşullarını tercih etmemiştir. Faşist diktatörlüğün biçimi esasta yarı-askeri, parlamenter biçim almış faşist karakterdedir. 1960, 1971 ve 1980 askeri darbe ve muhtıralarının birkaç yıllık kısa dönemleri hariç başvurduğu biçim budur. Bu genel emperyalist sistemden ve onun ihtiyaçlarından bağımsız değildir. Buna göre şekillenen bir faşizm gerçekliği söz konusudur. Türk devleti bu uluslararası koşullara ve emperyalizmin ihtiyacına göre siyasal kılfâ bürenen, faşizmi buna en uyumlu hale getiren bir yeteneğe ve deneyime sahiptir.

Faşist diktatörlüğü meclise, meclisten çıkan hükümetlere ve farklı egemen kliklerin kitleleri kendine yedeklemek için kullandığı ideolojik-siyasi argümanlara göre tanımlayan yaklaşımlar kökten yanlış ve hatalı yaklaşımlardır. Faşizmi parti diktatörlüğü biçimine büründüren yaklaşımlar devleti egemen sınıfların temsiliyetinden koparan bir yaklaşıma tekabül etmektedir. Faşizm özellikle ülkemizde bir devlet sistemidir. Bu rejim egemen olan kliğin belli

oranda rengini vermesini sağlar. Ancak ülkemizde devletin niteliği, sınıfsal ve siyasal özü hiçbir kliğin ve onu temsil eden siyasi partinin faşist nitelik dışına taşmasına olanak vermez. Bu egemen sınıf partileri için demokrasi, hak ve özgürlükler, ezilen sınıflar ya da ulus ve inançlara yönelik olumlu söylemler sadece gerçekleşmemek üzerine kullanılan argümanlardır. Bu egemenlik oluşturmaya, diğer klikleri zayıflatmaya, kitleleri manipüle etmeye dönük söylemlerdir.

Ülkenin siyasal tarihi bunun örnekleriyle doludur. Örneğin; çok partili sisteme geçerken Demokrat Partinin demokrasi ve özgürlükler söylemi egemen hale geldiği noktadan sonra, devletin dümenine geçtiği yerde artık faşist devlet aygıtının geniş kitleler üzerinde

uyguladığı tüm politikaların icrasının sürdürülmesine dönüşmüştür. 1970’lerin ortasında Sol-demokratik söylemlerle egemen konuma gelen Ecevit’in CHP’si faşist propaganda makinası olan “Milliyetçi Cephe” Hükümetlerinin pratiklerine rahmet okutmuştur. Emperyalizme bağımlılık, işgalci politikalar, Kürt ulusuna milli baskı ve halka yönelik katliamlarda tereddütsüz bir duruş içinde olmuştur.

1990’ların sonunda MHP’nin yükselişi ve aldığı yüksek oy oranı, o ekseninde oluşan koalisyon yalın kat ırkçı ve şovenist söylemlerle hükümete girmesinden kaynaklı “faşizm mi geliyor?” tartışmalarına liberal-burjuva ve “sol” çevreleri sürüklemiştir. Ancak bu partinin egemen sınıfların ihtiyaçlarına, devletin belirlediği temel yönelime tıpkı diğer burjuva-feodal partiler gibi esasta riayet ettiği, bunun uygulanmasında bir katör olarak konumlandığı pratikleri getirmiştir. Bu tarihsel deneyimler burjuva-feodal temele dayanan faşist partilerin sadece temsilcisi olduğu komprador burjuvazinin faşist devlet içinde çıkarlarına odaklanmanın ötesinde, devletin temel yönelimi ve ideolojik özünü uyum sağlamanın dışına çıkmamıştır.

FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜN KULLANDIĞI YENİ ÇEKİÇ

Bu durum bugün için Tayyip-AKP Hükümeti içinde geçerlidir. Bu parti

2002’de hükümete geldiğinden bugüne kadar ki süreçte faşist devlete uyum sağlama, devlet içinde kendi kliğini güçlendirme ama bu güçlenmeyi faşist devlet çarklarının lehine kullanma biçiminin ötesine geçmemiştir. Zira onun sınıfsal özü emperyalizme bağlı komprador burjuvazi ve toprak ağalarının bir kliğinin temsiliyetine dayanmaktadır. Bu klik bir süreç boyunca emperyalist politikalara ve Türk egemen sınıflarının bölgesel yönelimine, iç politikada AB sürecine ve geniş kitlelerin faşizm lehine etkili yönetilmesine güçlü bir uyum sağlamış, bu bağlamda karşısındaki klikleri zayıflatarak devlet içinde güçlenmeyi başarmıştır. Süreç boyunca AKP-Tayyip kliğinin tüm politik manevra ve esnekliği, sistemin tüm geleneksel değer yargılarına muhalif söylemleri, devleti ve toplumsal ya-

şırı Ortadoğu eksenli eğilime uyumlu hale getiren din eksenli yönelimi, Kürt meselesinde “Kürt kimliğini” tanıyan tutumuna rağmen esasta Faşist diktatörlüğün temel felsefesinden, ana karakteristliğinden, sömürü aygıtlarından, baskı mekanizmalarından, işçi sınıfı ve emekçilere düşmanlıktan, ezilen ulus ve inançları inkar ve asimilasyondan ve katliamcılıktan asla vazgeçmemiştir. Bunun toplumsal ve siyasal gelişmelere paralel olarak aldıkları biçimler ayrı bir tartışmadır. Ancak özü esasta hiç değişmemiştir. Faşist diktatörlüğün Türk-İslam/Hanefi temeline dayanan yapısı korunmuş, güçlendirilmiştir.

Bugün ülkenin içinde bulunduğu politik ve ekonomik kriz, bölgesel ölçekte süren orta ölçekli savaş, Türk devletinin işgal hamleleri ve bölgesel sürecin şiddet ve savaşa dayanan yapısı, Ortadoğu’da çöken sistemler, değişme eğilimi gösteren sınırlar, Türk devletinin Kürt meselesi ekseninde bu değişimin kapısını çalması durumu onu daha etkin tek merkezde yönetme ihtiyacına götürmektedir. Bu bağlamda faşizm koyulaşmakta, meclis fiilen işlevsizleştirilmekte ve her türlü hak talepleri baskı ve zorla sindirilmektedir. Bu durumun geniş kitlelerin kemiğine bıçağın daha hissedilir şekilde değmesini getirmektedir. Bu koşulları açık faşizm olarak tanımlamak, “tek adama” dayalı tipik bir faşist diktatörlük olarak görmek esasta sorunu ve

gerçeğin dilini konuşmamak olur. Bu faşist diktatörlüğün süregelen bir devlet biçimi olduğunu yadsıyan yaklaşımlara ve egemen olmayan faşist kliklere yaslanmayı daha fazla getirecek bir uzlaşmacılığı doğuracağı gibi, açık faşizmin uygulama ve politikalarının ne olduğunu da karartacaktır. Bu bağlamda MHP destekli AKP-Tayyip kliğinin ya da bir bütün Türk egemen sınıflarının “açık faşizm” niyetleri, geniş kitleleri bu şekilde yönetme hevesleri vardır. Ancak hala mecliste demokrasi isteyen güçlerin varlığını kabul etmek zorunda kalmak, tüm baskıcı sansür ve yasaklara rağmen bu alanda muhalif seslerin çıkmasını engelleyememek, hak taleplerinin olabildiğince sınırlı kanallarla da olsa legal biçimlerle gerçekleşmesi faşist diktatörlüğün açık ya da askeri faşist diktatörlüğe ihtiyaç duymadan yönetme koşullarının olduğuna işaret eder. Ancak bu durum faşizmin koyulaşması gerçekliğine, devletin bu temelde “başkanlık” gibi yeni biçim arayışlarıyla şekillenme sürecine evrilirken aynı zamanda ırkçı-şoven söylemleriyle birlikte din eksenli propaganda ile faşizmin daha da koyulaştığı süreçte ortaya yeni ve güçlenen siyasal-toplumsal çelişkilerin belirginleşmesi durumuna vesile olduğuna gözle kapatılmaz.

Değişimin biçimini ve özünü doğru kavramak önemlidir. Bu kavrayış geniş kitleleri doğru rotaya ve etkili bir sınıf savaşımına sürüklemek açısından gereklidir. Görünenle değil öze ilgilenecek ancak görünen ve algılananı daha berrak kavramayı ve politikada güce çevirmeyi sağlayabilir. Faşist diktatörlüğün özünü kaçırmak, yükselen ve güçlenen kitle öfkesini ve tepkisini bir klikle sıkıştırmak, eskiyenin işlevini kaybetmesi durumunda hayata geçen politikanın devletin ve egemen sınıfların çıkarlarıyla ilişkisini kurmada zayıflığa ve nihayetinde devletin ve egemen sınıfların kurbanlar vererek kendisini temizlemesine fırsat sunmayı getirecektir. İçinden geçtiğimiz süreçte AKP-Tayyip kliğinin güç ilişkilerinde palazlanması, bu palazlanmanın yarattığı koşullar ve özellikle bir bütün Türk egemenlerinin daha da koyulaşmış faşist diktatörlüğe duyduğu ihtiyaca en iyi yanıt veren yapısı gerçekliğe gözleri kapatmayı getirmemelidir. Türk devletinin tarihine yakından bakmak, güç dengeleri içinde palazlanan kliğin etkinliği ve bu durumun faşist diktatörlüğün 95 yıllık özünde değişime neden olmaması durumu unutulmamalıdır. Hiçbir tarihi koşul diğer başka bir tarihi koşulun aynısı değildir. Ama bir tarihsel süreci kapsayan ekonomik, siyasi, sosyal ve toplumsal sürecin temel özellikleri ve onun biçimde yarattığı değişimlerde o dönemin özelliklerini ve niteliğini karartmamalıdır.

Halk Acı Çekiyor, Sen Nerdesin?

İyi Adama Bir İki Soru

Anladık iyisin,
Ama neye yarıyor iyiliğin.

Seni kimse satın alamaz,
Eve düşen yıldırım da
satın alınmaz
Anladık dediğin dedik,
Ama dediğin ne?

Doğrusun, söylersen düşündüğünü,
Ama düşündüğün ne?
Yüreklisin, Kime karşı?
Akıllısın,
Yararı kime?
Gözetmezsin kendi çıkarını,
Peki gözettığın kimin ki?
Dostluğuna diyecek yok ya,
Dostların kimler?

Şimdi bizi iyi dinle:
Düşmanımızsın sen bizim
Dikeceğiz seni bir duvarın dibine
Ama madem bir sürü iyi yönün var
Dikeceğiz seni iyi bir duvarın dibine
İyi tüfeklerden çıkan
İyi kurşunlarla vuracağız seni
Sonra da gömeceğiz
İyi bir kürekle
İyi bir toprağa.

Sair, oyun yazarı ve tiyatro yönetmenidir Brecht. Brecht'in şiiri ve oyunu sınıfsaldır. Hatta bu sınıfsallık kimi eserlerinde dolayimsız olduğu için "slogansı" değerlendirmelerine de muhatap olmaktadır. Brecht'in şiir ve oyunlarında belirgin bir sistematik göze çarpmaktadır; bu, onun diyalektikçi oluşunun yansımasıdır. İsminin "epik tiyatro"nun kurucuları arasında geçmesi, hatta epik tiyatronun kurucusu olarak görülmesi onun diyalektiği kavrayışıyla ilgilidir.

Burada Bertol Brecht'in şiir ve oyunları hakkında bir değerlendirme yapmayacağız. "İyi adama bir iki soru" gibi küçük burjuvazinin sınıf karakterinden gelen uzlaşmacı özelliğini çarpıcı biçimde anlatan Brecht, elbette yaşamından öğrenilecek büyük bir şairdir. Lakin biz bu renksiz, girdiği kabın biçimini alan, dokunmayan, çatışmayan yani genel çizgi olarak "yaşa-yaşa" olan karakter üzerinde, Brecht'in "iyi adam" olarak ifade ettiği karakter üzerinde durmak istiyoruz.

Küçük burjuvazi ekonomik ve sosyal durumuna göre kendi içerisinde değişik katmanlara ayrılır. Örneğin orta köylülük gibi küçük işletme sahibi, zanaatkar, esnaf vs. küçük burjuvadır. Her biri ayrı ayrı incelendiğinde ekonomik olarak aralarında derece farklılığı olduğu görülecektir. Sınıf çalış-

malarında küçük burjuvazinin dört ya da beş ayrı kategoride incelendiğine rastlamaktayız. Kendi içerisinde yaşadığı kategorik ayırım bir yana küçük burjuvazi bir bütün olarak ara sınıftır. Türkiye gibi yarı sömürge, yarı feodal ülkelerde toplumun en kalabalık kesimi olarak varlığını sürdürse bile kapitalist, emperyalist ülkelerde bu tabaka esasen yok olmak gibi bir süreç yaşar, yaşamaktadır. Nicelik gücü değişkenlik gösteriyor olsa bile bu toplumsal tabaka bulunduğu her yerde çatışma halindeki iki temel sınıfa yedeklenir. Gövdesinin ağırlıklı tarafının kimin yanında olduğunu ise sınıflar mücadelesinin keskinlik derecesi, devrimci durumun düzeyi belirler. Ekonomik ve sosyal yapılarının yarattığı "ara tabaka" durumu bu kesime ideolojik ve politik olarak uzlaşmacı, oportünist bir karakter kazandırır.

Brecht "iyi adam" şiiriyle bu uzlaşmacı, oportünist kesimlere sesleniyor. Brecht'in şiirinde bir sınıfın düşünce biçimi ve davranış kalıplarına rastlıyoruz. Sınıflara ait düşünce ve davranış tarzlarının evrenselliği nedeniyle "iyi adam" bize fazlasıyla tanıdık geliyor. Sağımız solumuz, önümüz arkamız yani her yanımız tarihsel rolünü kavrayamayan ya da bu rolü terk ederek sıradanlaşan insanlarla yani "iyi adam"larla kaplıdır.

Tarihsel rol nedir? Tarih içindeki bireyi abartmadan söyleyelim halkın acılarını görmek ve onu değiştirmek üzere eylem halinde olmaktır. Halkın acıları halk demokrasisi/proletarya diktatörlüğü ve altınçağa doğru yürüyüşle son bulur. Dolayısıyla "tarihsel rol" böyle bir perspektif doğrultusunda eylem halinde olmaktır. "İyi adam", suskunluğuyla, hayatı devam ettirishindeki vurdumduymazlığıyla Brecht'in öfkesini üzerine çekiyor. Bu, haklı bir tepki olmakla birlikte

"bilincin, işçi sınıfına dışardan götürüldüğünü" ihmal ettiği için tek yanlıdır.

Sözümüz Sıradanlaşmayı Seçen "İyi İnsan" Adır!

Bizim sözümüz "sıradan" insanlara değil sıradanlaşmayı seçen "iyi insan"a olacaktır. Başkan Mao, bir savaşta belirleyici unsurun insanın bilinçli dinamik rolü olduğunu söyler. Burada elbette doğru bir teorinin, doğru politika ve taktiklerin olması gibi savaşın kaderiyle doğrudan ilişkili başka unsurlar da vardır. Fakat bütün bunları hayata geçirecek olan insandır. Bu nedenle insandır tayin edici olan...

KP neredeyse yarım asrı bulan tarihi içerisinde yüzbinlerce insana dokunmuş; militan, üye, kadro olarak binlerce insanı bünyesinde toplamıştır. Bu muazzam güç kalıcı olmamışsa sorumluluk KP'ye aittir. Fakat KP'nin esas sorumlu olması, saflarını terk ederek halkın acılarına sırt dönmeyi, sıradanlaşmayı haklı çıkartmaz. Sınıf mücadelesi içerisinde bilinçle yer almış, değişik kademelerde sorumluluklar üstlenmiş, zorlu görevler omuzlamış sayısız militan, üye ve kadro bugün bu mücadelenin dışına çıkmış durumdadır. KP'nin kuruluş sürecinde yer almış olanların hiçbiri bugün KP ile birlikte değildir. Şaşırtıcı olan ise başka bir devrimci yapı içerisinde de yer almadıklarıdır. Bu, söz konusu kopuşlarda teori, siyaset ve strateji sorunlarının belirleyici olmadığını gösterir.

Devrim ve komünizm mücadelesinin ileri hatlarında olmak, ileri görev ve sorumluluklar talep etmek bir gönüllülük meselesidir. Gönüllülüğün gücünü belirleyen ise bir dizi şeyin yanında halkın davasına bağlılıktır. Mücadele saflarının terk edilip, sıradanlığın seçilmesinde bu unsur

önemli bir yerde duruyor. Başkan Mao 60'lı yıllara denk gelen bir konuşmasında ÇKP'nin kuruluş sürecinde yer alanların bir serimini yapar; 8 kişi olduklarını; ikisinin şehit olduğunu, ikisinin düşmanlaştığını geriye kalan dört kişinin ise "bugün bu salonda hazır bulunduğunu" belirtir. Bırakalım kuruluş sürecinden kalanı, '80, '90, hatta 2000 yıllarında KP'de ileri saflarda yer almış sayısız militan ve kadrodan geriye az bir insan kalmıştır. Eğer KP saflarının dışına çıkan bu insanlar diğer devrimci yapılarda görev almıyorsa ki almıyor, KP'yi tek sorumlu ilan etmek durumu anlamaktan uzak bir yaklaşım olur.

MLM'yi bilimsel bir ideoloji olarak gördüğünü, devrim, sosyalizm ve komünizm davasına inandığını söyleyen insanlar bilinçli dinamik rolünü oynamak üzere sahneye çıkmaktan geri duruyorsa, bunun, yıkmaya ahdettiği düzenle uzlaşmanın bir biçimi olduğu aşıkardır. 12 Eylül Askeri Faşist Cunta yılları ve sonrası "insan kalmak" biçiminde popüler olmuş bir söz vardı. Yani 'devrimcilik yapmıyoruz, devrimi, devrimciliği bıraktık ama düzenin bataklığına da saplanmadık' anlamına geliyordu bu söz. Brecht'in şiirindeki "iyi adam" olmuşlardı.

Marks insanın acı çeken, acısını duyan tutkulu bir varlık olduğunu söyler ve der ki "tutku ise kendi nesnesine doğru yılmadan yönelen insanın özsel gücüdür." Bilinir ki komünist, devrimci insanın nesnesi devrim ve komünizm mücadelesidir. KP'nin saflarından koparak sıradanlığa yatanlar kendi nesnesine doğru olan atılımını, yılmadan, heyecanla gerçekleştirdiği yürüyüşü terk etmiş ve böylece Marks'ın ifadesiyle özsel güçlerini, yani tutkularını yitirmişlerdir. Türkiye gibi ülkelerde devrim mücadelesinin çetin geçtiği bir gerçek. Mücadeleye dair bu nesnellik, devrimci saflardaki erimenin çok önemli nedenleri arasındadır. Yılmamak, her düşüşünde kalkmaya azmetmek ve tekrar denemek esastır. Marks diyordu ki "Şu inancım şimdiye dek durmadan güçlendi; güçlü bütün kişiler (...) devrim yolunda yürümeye koyulduktan sonra, hatta yenilgilerden de yeni güçler kazanarak çıkmışlar ve tarihin sellerinde ne kadar fazla yüzmüşlerse, o derecede daha azimli olmuşlardır." Öyleyse halkın acısına sırtını çevirerek "iyi adam" olmanın, "insan kalmanın" canı cehenneme... Halkın acılarına son vermek için KP ile birlikte devrime, siyasal iktidar uğruna mücadeleye...

HALK ORDUSU, DÜŞMANI YENMEK İÇİN ÖRGÜTLENİR SAVAŞ YASALARI, SAVAŞTA UYGULANMAK İÇİN ÖĞRENİLİR!

Her türlü hak alma mücadelesinden demokrasi, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine yani devrim mücadelesine dek uzanan hamle ve adımların, eylem ve örgütlenmelerin, sömürücü ve egemen zorbalar tarafından “terörizm” olarak suçlandığı günümüzde, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilen dünya halkları devrimi gerçekleştirme görev ve sorumluluğuyla karşı karşıyadır.

Devrim yapmak bir “terörizm suçu” ise proletarya ve ezilen dünya halkları, devrim yapma “suçunu” işlemeye devam edecektir. Devrim, işçi sınıfı ve ezilen dünya halklarının kurtuluş gereksinimi ise ve bu bir gerçeklik arz ediyorsa bu gerçeklik üzerine yoğunlaşmak, derinleşmek sınıfsal bir görev olarak sınıf bilinçli proleterlerin karşısında durmaya devam edecektir. Silahlı mücadeleyi devrim ile birleştirmenin ve uygulamanın bilimi, “savaşın politik bir sorun” olduğunu açıklar. Savaş politik bir sorun ise savaş sorunu esas olarak Proletarya Partisi’nin temel bir sorunudur. Nasıl ki kapitalist-emperyalist sistemin temel gündeminde ezilen dünya halklarını boyunduruk altına alma, bağımlılık ve kölelik zinciriyle baskı altında tutma sorunu varsa bunu gerçekleştirmek için saldırı, işgal ve karşı-devrimci savaş üzerinde yoğunluklu olarak durup, her gün yeni bir saldırı politikası ve taktikler, silahlar üretiyorsa aynı zamanda Proletarya Partisi de kendi temel gündeminden eksik edemeyeceği sorun olan devrimci savaş sorunu üzerinde yoğunluklu olarak durup, incelemelidir. Sürecin temel ve güncel ihtiyaçlarına uygun olarak somut politikalar üretmeli ve uygulamalıdır.

“Parti tümüyle savaşla yakından ilgilenmeli ve askeri sorunları incelemelidir” (Mao Zedung) Savaş bir politik sorun olarak belirlenmişse devrimci savaşı yürütecek olan kızıl ordu da devrimin politik görevini yerine getirmek için silahlı olarak örgütlenmelidir. Proletarya Partisi olmadan devrimci hareket, devrimci pratik ve devrimci savaş nihai hedefine var-

maz ve sınırlı başarılarla yetinmek zorunda kalır. Mücadeleyi birleştirecek, iktidar hedefine yöneltecek parti olmadan sürekliliği sağlanmış silahlı mücadele örgütlenemez, kurtuluş gerçekleşemez. Bu çağda proletarya ile KP önderliğinden yoksun ya da buna aykırı olan bir devrimci savaş yenilgiyle yüz yüze kalır. Toplumsal tabakalar ve politik gruplar arasında proletarya ve öncüsü bencillikten, dar

görüştürülükten arınmış; politik yönden en ileri görüşlü, en iyi örgütlenmiş; önder sınıf olan proletaryanın ve onun politik partisinin bütün dünyadaki deneylerini öğrenmeye ve bu deneylerden kendi davaları için yararlanmaya en hazır olan sınıftır. Bundandır ki kendi kurtuluş mücadelesini örgütlerken diğer sınıf ve tabakaların da kurtuluşunu örgütleyecektir. Bunu gerçekleştirecek ve sağlayacak olan yegane güç proletaryanın kendisidir. Başka hiçbir sınıf ve tabaka bu rolü oynayamaz. MLM bilimi yani proletaryanın kurtuluş ideolojisi üzerinde yükselen parti tayin edicidir.

Geçici olarak, silahlı bir güç olan ordu yaratılabilir, kitle desteği kazanılabilir, önemli gelişmeler de kaydedilebilir. Ancak, bunlar, geçici kazanımlardan öteye gidemez. Nihai hedefe varmaya, toplumsal devrimi gerçekleştirmeye bu kazanımların gücü yetmez. Dünya genelinde savaşlar politika yoğunluklu olarak iç içe geçmiş bir gündem olarak kendini ortaya koymaktadır. Ülkemiz özgü-

lünde de “terörizm ve terörizme karşı savaş” meselesi dönem dönem iniş çıkışlar yaşasa da hakim sınıfların gündeminden hiç düşmeden varlığını devam ettiren bir sorun olarak sürekli karşımıza çıkmaktadır. Bu soruna doğru bir proleter bakış açısı, sınıfsal tavır ve devrimci bir tutum kazandırmalıyız. Yoksa her kavram ve söylem bir kargaşa ve anlaşılmazlık içinde kaybolup gider. Temeline devrimci

günümüz koşullarında almış olduğu biçim olan köylü gerilla savaşı, halk tarafından anlaşılıp desteklenmedikçe varlığını sürdüremez ve yaygınlaşamaz. Bunun, ilk başlangıçta zorluklar taşıyacağı bir gerçektir. Devrimci savaşta, yani sürekliliği sağlanmış köylü gerilla savaşında kızıl ordunun çekirdeği olan gerilla birimleri bir yandan düşman güçlerini imha ve yok ederken diğer yandan kitlelerin destek ve sevgisini kazanmak zorundadır. Devrimci politikanın halk tarafından benimsenmesi için yoğun bir propaganda, ajitasyon ve örgütlenme faaliyeti yürütmeyi elden bırakmazlar. Türk hakim sınıfları ve onun ordusu teknik, savaş deneyimi olarak “üstün” olabilir. En gelişkin silah ve teknoloji olanaklarına sahip olabilir. Tecrübeli ve deneyimli komutanları olabilir. Ancak halkın destek ve sevgisini kazanamazlar ve bu onların yenilgi zeminini olur. Bu zemin üzerinde devrimci savaş kazanmaya başlar. Halkına içtenlik ve kararlılıkla bağlı olanlar halk tarafından kendi öz

evladı gibi sahiplenilir, desteklenir. Bu bağlılık diğer dünya halklarının destek ve bağlılığını da yaratır. Bu destek kazanılırsa zafer, sınırlarını aşar.

politikayı almayan, politik faaliyeti örgütlemeyen devrimci bir savaş ordusu zafer elde edemez. Bu temel üzerine silahlar ve tekniğin gelişim düzeyi konularak, işlenir.

Her zaman güvenilecek temel dayanak noktası, devrimci politika, sınıf ve devrim bilincidir. Politik olarak gelişmek, yetkinleşmek için ideolojik ve politik eğitimin sınırı ve sonucu yoktur. Her görev grubu, her hücre, her gerilla birliği bir yandan kendi alanındaki pratik faaliyeti yürütürken, öte yandan da sürekli bir şekilde devrimci eğitime tabi tutulursa zaferden zafere yürür. Yükselen devrimci bilinç, savaş gücünü, moral gücünü artırır. Bu anlayışın esas hale gelmesi demek devrimci savaş çizgisinin esas hale gelmesi demektir. Halkın çıkarlarına uygun ve onlar tarafından benimsenen, kavranan politika kararlı bir biçimde desteklenir ve savunulur. Bu evrensel bir ilkedir. Halkın desteğini kazanamayan, yanlış bir politika uygulayan her toplumsal hareket kaybetmeye mahkumdur. Halk savaşının

Savaşın hedef ve amacını anlamak, haklılığın bilincinde olarak savaşmak, disiplin ve savaş yeteneğini artırır. Haklılık ve meşruluk eşi görülmemiş fedakarlıklar ve kahramanlıklar yaratır. Böyle bir devrimci savaş ordusu ne zorluklardan ne de ölümden korkar. Savaşçı güce yönelen kılavuzun, yani partinin politik duruşu önemlidir. Çelikten bir disiplinle dayanışma içinde olan, devrimci ruhu sağlam bir parti, dava uğrunda bütün özverilere hazır binleri, yüzbinleri örgütlenme becerisini gösteren, onları en karmaşık koşullarda doğru olarak yönetmede usta bir parti ancak savaşı kazanabilir. Partinin slogan ve şiarları önce binleri sonra milyonları harekete geçirip, tek bir vücut halinde ortak dava uğrunda ortak hareket etmeyi zorluyorsa o zaman akla gelmedik savaş mucizeleri gerçekleşti-

rilir. Devrimci savaş yeni tipte askeri önderlerini yaratır. Yetenekli halk kahramanlarını politik olarak usta eğitimci yetiştirirse devrimci savaş güç kazanır.

Eski toplumun yaşam tarzı ve alışkanlıkları yerine yeni insan tipi yaratmak ve devrimci savaş alışkanlıkları kazanmak, devrimci savaş için vaz-

geçilmez gerçektir. Otorite ve saygınlığı, cesaret ve kararlılığı ustaca birleştiren yetenekli örgütleyiciler, ajitatörler olarak çalışan siyasi komiserlere sahip bir devrimci güç başarısına süreklilik kazandırır. Devrimci savaşın uluslararası alanda yaratacağı etki ve kazanım da çok yönlüdür. En büyük kazanım enternasyonalizm bilincine doğru ve güçlü bir perspektif

kazandırmaktır. Uluslararası burjuvazi, proletarya ve onun öncülerine elini kaldırdığı zaman bu eli o ülkenin işçileri yakalıyor o zaman gerçek anlamda proletarya enternasyonalizmi yaratılmış olur. İki şeyden asla vazgeçilemez, proletaryanın kurtuluş ideolojisinden ve halkın destek ve sevgisine sahip olma iddiasından. Askeri vuruş gücü her geçen gün ivmesi

yükselerek artabilir, savaş yeteneği her geçen gün gelişebilir ancak devrimci savaş halkın destek ve sevgisini mutlak olarak kazanmak zorundadır. Bu olmadan yükselen her vuruş, desteğini yitirmiş, amacını kaybetmiş silaha benzer. Bunu kazanmak doğru bir parti ve savaş çizgisiyle mümkündür.

Koşulları Ve Olanakları Devrimcileştirelim

Her faaliyet ağının kıstasları arasında çalışma tarzının niteliği ön plana çıkmaktadır. Niteliğin düşmesi çalışma tarzında kullanılan yöntemin de buna paralellik arz etmesi demektir. Bu nedenle sınıf mücadelesinin öncü kurmayları, pratik faaliyetlerini inşa ederken MLM biliminin sunmuş olduğu yöntemi en ileri seviyede kavramalı ve uygulamalıdır. Nitekim bu düzeyde bir kavrayış pratik faaliyetlerde karşılaşılan sorunların, çıkmazların çözümünde yegane yöntem olma özelliğini göstermektedir.

Gerçekliğimiz açısından düşünüldüğünde böyle bir kavrayışın istenilen düzeyde olmadığı görülecektir. Zira geçmiş yakın dönem içinde ortaya çıkan sorunlara yaklaşıma ve ele alış tarzına bakıldığında durumun ciddiyeti ortadadır. Asıl ürkütücü olan ise sorunlara yönelik ilgisizliktir. İlgisizliğin kaynağı ise bir ayağımızın mevcut düzenin içinde olmasıdır. Bir yana sınıf mücadelesinde yer almak diğer yandan ise mevcut sistemin içinde kendimize yer edinmek; yaratıcı ve yenileştirici olmak bir yana, olağan ve rutin bir tempo yakalamamızın bile önünde engel olmaktadır. O halde ilk olarak yapılması gereken tüm enerjimizi devrimin sorunlarına ve çözümüne yöneltmektir.

Kısmi anlamda belirtilen bu sorunların yanında, devrimin koşulları ve olanakları ile ilişkilenebiliriz. Üzerinde duracağımızı asıl konu da bu koşul ve olanakları değerlendirme durumumuzdur. Gerek koşullar gerek ise önümüzde duran olanakları mücadelenin seyrine göre konumlandırmadığımızda istenen düzeyde ilerleme kaydedemeyeceğimiz bilinmelidir. Sınıf mücadelesinin gelişme temposu inişli ve çıkışlı bir grafik izler. Dolayısıyla bu tempoyu devrimin stratejik hattına uygun bir şekilde kanallandırmamız gerekiyor. Aksi yönde yapılan her konumlandır-

ma günü kurtarmanın aracından başka bir anlam ifade etmeyecektir.

Koşullar olumlu ve olumsuz özellikleriyle beraber nesnel olarak karşımıza çıkmaktadır. Koşulların gelişme dinamiğini analiz edemediğimizde, onunla kurduğumuz ilişki de yüzeysel olmaktadır. Bu durum beraberinde olumlu biçimleri sorgusuz-sualsiz kabul etmeyi, olumsuz olduğuna kanaat getirdiğimizi ise tümünden reddetmeyi getirmektedir. Bununla beraber koşullar nesnel oldukları kadar aynı zamanda özeldir de. Özeldir çünkü; nesnel olan kimi zaman olumsuz olsa da ona dair yaptığımız tahlil olumlu yanları ortaya çıkartabilir. Zor ve çetin zamanlarda bile olanaklar vardır. Önemli olan bu olanakları ortaya çıkartacak kavrayışa sahip olmaktır. Tabii mükemmel olanaklardan veya bizi ileri süratacak imkanların sürekliliğinden bahsetmiyoruz. Fakat gerilemeye engel olan, yeni soluk boruları işlevi kazanan birçok olumlu göstergeden söz edebiliriz.

Diğer yandan bulunduğu alanlarda ve çevremizde yer alan azımsanmayacak

derecede imkanlardan bahsedilebiliriz. Burada nelerin bulunduğunu tek tek sayamayız ve ayrıca neyin hangi mücadele arenasında kullanılacağını da söyleyemeyiz. Lakin kafamızı kaldırıp baktığımızda hemen yanı başımızda duran insan kaynağına ve araç-gerece dair birçok olanak görülecektir. Bunları görmek mühim olsa da asıl dikkate değer doğru konumlandırma olduğunu bir kez daha belirtelim. Burada da karşımıza yaratıcılık sorunu çıkmaktadır. Kuşkusuz yaratıcılık MLM teorisinin edinilmesiyle ve pratiğiyle vücut bulabilir.

Yaratıcı Edinim

“Durum iyidir, çünkü; gerçekler devrimcidir. Bizim için kötü olan gerçekler değil gerçekleri keşfedememektir.” (M. Demirdağ) Bu veciz tespiti sayfalardan ziyade hafızalara nakşeden PP'nin şehit düşen 4. Genel Sekreteri Demirdağ yoldaş devrimci yaratıcılığa dikkat çekmiştir. Demirdağ yoldaş bu tespiti ile yaratıcılığın ve daima en ileriye adımlamanın nasıl olması gerektiğini özetlemiştir. Burada yaratıcılık ilk cümleden ikincisine akan diyalektik bir ilişkidir. Çünkü gerçeklerin devrimci

olması ancak gerçeklerin keşfedilmesi ile oluşur. Keşfedilmeyen gerçekler nesnel anlamda devrimci olabilir. Ama onun bilgisine ulaşıp kavrayamadığımızda gerçeklerin devrimci niteliği henüz tam olarak açığa çıkmış olmaz. Bundandır ki Marks, kapitalizmin yarattığı eşitsizliğin ötesinde kapitalizmin gerçek bilgisine odaklanarak onun temeldeki çelişmesini, artı değeri keşfetmiştir. Bizler de Marks'ın kapitalizmin gerçekliğine uyguladığı gibi gerçekleri keşfetmeye odaklanmalıyız.

Gerçeklerin keşfedilmesiyle açığa çıkan yaratıcı özellik, nesnel düzeyde olumsuz olarak adlandırdığımız şeyler için de geçerlidir. Çünkü olumsuzluğun bilgisine ulaşmak, olumsuzluk karşısında hakimiyet sağlamamızı kazandırır. Fizik yasalarının bilgisine ulaşmanın, uçak ile yolculuk yapma olanağı sağlaması gibi... Koşulların ve olanakların da zorunlulukları kavrandığında içlerindeki potansiyeli açığa çıkarmış oluruz. Bunun için gelişme dinamiklerini çözümlemeliyiz. Olanaklar açısından söylemek gerekirse hangi biçim ve düzeyde kullanılmaya uygun olduğunu kavramak, faaliyetlerimizi geliştirecek ivme demektir. Bu yeri geldiğinde bir ev veya otomobil kimi zaman akraba veya arkadaş bazen ise teknik bir aygıt olabilir. Kavranması gerekenin ise her birinin uygun anda devrimci rolü olduğudur.

Özetle, koşulları ve olanakları mücadelenin bir parçası haline getirmekte ve devrimci olmaktan başarıyla olmalıyız. Bu ise daha önce dile getirdiğimiz gibi MLM teorisinin kavranmasıyla mümkündür. Etrafımızda irili ufaklı yığınla olanak duruyor. Her birini küçümsemekten ve kendi başına gözümüzde büyütmeden sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına göre değerlendirmeliyiz. Ve şunu da unutmamalıyız ki ufkumuzu sınırladığımızda kendi potansiyelimizin dahi farkına varamayız.

Mevsimlik İşçiler

Yaşarken, Çalışırken, Ölürken Kayıtdışı Kalanlar...

Okullar kapandığında, yıllık izinler alındığında, parası olanlar tatilin yolunu tutarken, büyükşehirlerden kaçanlar -hiç olmadı- köy yolunu tutarken; ülkenin bir başka kesimi için mevsimlik işlere bağlı olarak mevsimlik göç çoktan başlamış oluyor. Turizm, inşaat, maden gibi alanlarda mevsimlik işçiler çalıştırılrsa da mevsimlik (dönemsel) işçi denilince ilk akla gelenler tarım işçileri.

Mevsimlik tarım işçileri çoğunlukla aileleriyle birlikte yer değiştiren işçi grupları. Dünyada yaklaşık olarak 1.1 milyar tarım işçisi ve 450 milyon mevsimlik tarım işçisi olduğu belirtiliyor. Türkiye'de ise 6.5 milyonluk tarım işçilerinin yarısını mevsimlik tarım işçileri oluşturuyor. Her iki mevsimlik işçiden biri doğduğu andan itibaren mevsimlik tarım için seyahat ediyor. Her on kişiden biri nüfusa kayıtlı değil. Yarısı er-

gen yaşta anne oluyor, kız çocuklarının dörtte biri okul ile hiç tanışmıyor ve "en sahipsiz" işçileri oluşturan bu grup ancak yollarda balık istifi taşınırken geçirdikleri kazalarda öldüklerinde haber bültenlerinde birkaç cümlelik yer bulabiliyor. Gazetelerin 3. sayfalarında birer rakam olarak yer alabiliyor ve sonra yine görmezden gelinmeye devam ediliyorlar.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin Temmuz 2018 İş Cinayetleri Raporu'na göre, Temmuz ayında en az 195 işçi hayatını kaybetti. En az denilmesinin sebebi işçi ölümlerinin bazılarının sessiz sedasız gerçekleşmesi ve kayıtlara hiç girmemesi... İş cinayetlerinin en çok gerçekleştiği iki alan ise inşaat ve tarım.

Türkiye'de mevsimlik tarım işçilerinin yoğunlaştığı alanlar daha çok Çukurova, Ege, Akdeniz, Karadeniz ve İç Anadolu olarak göze çarpıyor. Mart başından Kasım ayı sonuna kadar süren tarım işleri sezonunda yaşanan iş cinayetlerinin büyük kısmı kâr amacıyla uygunsuz taşıma yapılmasından kaynaklanıyor. Tarım işçilerinin insan taşımaya uygun olmayan kamyon ve kamyonetlerle adeta karpuz taşı-

nır gibi taşınması yaşanan kazalarda ölüm oranının çok daha fazla olmasına sebep oluyor.

Son 3 ayda 150 tarım işçisinin hayatını kaybettiği ülkemizde mevsimlik tarım işçilerinin yaşarken boğuştuıkları

tarım işçilerinin tamamına yakını bu durumdadır. Mevsimlik tarım işçileri için sosyal güvence, sigortalı çalışma ütopya gibidir. Kamuda çalışan emekçilere verilen sigorta prim ödemesi ya da sendika aidatı gibi bir durum mevsimlik tarım işçilerinde olmadığı gibi,

koşullarda çalışıyor, insanca olmayan koşullarda taşınmıyor ve kaza geçirip ölürlerse belki bir istatistik, yaralanırlarsa sigortalı olmadıkları için hastaneden borç-harç çıkarılıyor ve o yılın parasını hastaneye harcıyorlar. Bazen yüzlerce kişinin barındığı naylondan yapılmış çadırlarda tek bir tuvalet önünde sırada bekliyorlar bazen de günlerce yıkanamıyor bu yüzden toplu ulaşım araçlarına alınmak istemiyorlar.

Mevsimlik tarım işçilerinin ülkenin en yoksullarından olduğu aşikar. Sınıfsal olarak bu ezilmişliğe ulusal baskı da eşlik ediyor çoğu zaman. Geçtiğimiz yıllarda Kürt işçilerin Ordu kent merkezine sokulmadığına, Sakarya'da ve pek çok kentte linç girişimlerinin yaşandığına kaç kez şahit olduk. Kentlere girmek ve çıkmak için valiliklerden izin alınması şartı gerektiğinden tutalım da Kürt işçilerin Karade-

nize sokulmama girişimlerine kadar pek çok faşizan söylem ve uygulamaya tanık olduk. Bu ırkçı zihniyet şimdilerde Suriyeli mültecileri de içine alarak genişliyor. Toprak sahiplerinin işçiler arasındaki bu bölünmüşlükten faydalanarak eşit işe eşit ücret vermesi ise cabası. Mülteciler ve çocuklar en düşük ücretle çalışan grubu oluştururken, toprak sahipleri işçilerin en gencini, en uzun süre çalışanını, en az ses çıkaranını bularak en az ücretle çalıştırmak istiyor. Bir mevsimlik tarım işçisi kendisiyle yapılan röportajda "Bir dışımıza bakmadıkları kaldı. Gelin ona da bakın diyecektim ama işe almazlar diye sustum." diyor.

Mevsimlik tarım işçileri üretimde bu kadar önemli bir yer kaplarken, ellerindeki güçten habersiz, örgütsüz ve en temel haklardan uzak halde "sahipsiz" bir şekilde yaşam savaşı veriyor. Geniş bir coğrafyaya dağılmış olmaları, her yıl farklı kentlerden farklı kentlere gitmeleri nedeniyle örgütlenmeleri önünde zorlu engeller olsa da toprak sahibinin değil, ekenin, biçenin, üretenin olacağı günü hasretle bekliyor...

sorunlar görmezden gelinirken, ölümlerinde ise birer rakam olmaktan öte gidemiyorlar. Siyasal iktidar bu konuda herhangi bir adım atmazken işverenler ise yoğun işsizlik nedeniyle çalışma zorunluluğu ile karşı karşıya olduğunu iyi bildikleri mevsimlik tarım işçilerinin emeğini sendikasız, örgütsüz olmalarından faydalanarak en ağır koşullarda çalıştırarak sömürüyor.

Çocuk işçiliğinin yoğun olarak kullanıldığı sektörde, çocuklar hem eğitim hakkından faydalanamıyor hem de ucuz işgücü olarak oldukça zor koşullarda çalışmaya tabi tutuluyorlar. Hakeza ezilenin ezilene durumunda yer alan mülteciler de mevsimlik tarım işçisi olarak zaten az olan ücretin daha da altında çalışmak zorunda bırakılıyorlar. Son yaşanan yol kazalarında ölenler arasında çocukların yanı sıra mültecilerin de sayısının artması işverenlerin ucuz emek sömürüsü için yöneldikleri tercihi de ortaya koyuyor.

HİÇ ÇALIŞMAMIŞLAR GİBİ...

Tarımda çalışanların %85'inin kayıtdışı olduğu ülkemizde mevsimlik

işçinin hastalandığı için çalışamadığı gün ücretinden kesilmekte zaten düşük ücretle çalışan tarım işçileri çok daha az bir kazançla memleketine dönmektedir. Temel motivasyonun kışın geçinilecek paranın kazanılması olduğu mevsimlik tarım işçiliğinde barınma, gıda, ulaşım, sağlık, eğitim sorunları yok sayılmakta ancak bu sorunlar işçilerin canına mal olabilmektedir. Bir ömür mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmış bir kişinin tek gün dahi sigorta girişi olmaması tamamen kayıtdışı çalıştığını, emekliliğin bir hayal olduğunu ve karga tulumba taşındığı kamyonlarda ölümüne gönderildiğinde bir istatistik olarak bile kayıtlara geçemeyeceğini göstermektedir. Yaşarken, çalışırken kayıtdışı olan mevsimlik tarım işçisi öldüğünde de kayıtdışıdır.

Karadeniz'de fındık, Ege'de tütün, Çukurova'da pamuk, Nevşehir'de patates, Manisa'da asma yaprağı, Kayseri'de pancar, İzmir'de kiraz, Malatya'da kayısı... Ellerinden onlarca ürün geçiyor, aldıkları düşük ücretin bir kısmı aracıya (dayıbaşı, elçi denilen işi ayarlayan kişi) gidiyor, insanca olmayan koşullarda barınıyor, insanca olmayan

Amatörlükten Kaçınmanın Amatörlüğü

Amatörlük durumunun çoğu kez karşıtlığıyla uzmanlaşmanın, profesyonelliğin zayıf olduğu, gelişemediği koşullarda meydana geldiği bilinmelidir. Herhangi bir dalda yapılan işin iki yüzü olarak, profesyonellik ve amatörlük vardır. Belirtilen bu iki yüz dönemsel periyotlarla farklılaşır.

"Effugene non necessitates, potes vincere"* (Seneca, Epistola Morales)

Amatörlük ve amatör olma durumu, bugün ve öteden beri devrimci hareketin sorunu olmaktan çıkmamıştır. Yarım asra yaklaşan ülke özgünlüğündeki devrimci pratik, hemen hemen her döneminde şu veya bu şekilde içinde çeşitli düzeylerde amatörlüğü barındırmıştır. Günümüz açısından da biçimsel farklılıkları bir yana bırakırsak aynı tablonun geçerli olduğunu söylemek mümkündür.

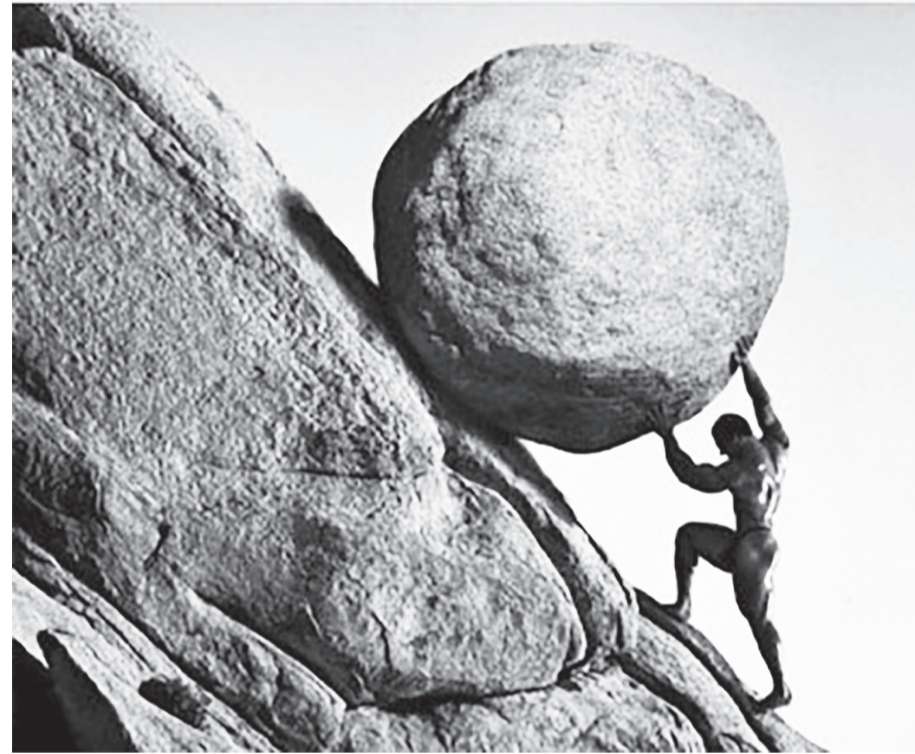
Amatörlüğü herhangi bir çalışma dalında beceri yoksunluğu ile tanımlayabiliriz. Aynı zamanda kendiliğindenlik, dağınıklık ve ilgili alanda kapsamlı ve sistemli bir çalışma tarzının yoksunluğunun getirdiği sorunlar toplamı olarak da ifade edilebilir. Sınıf mücadelesi arenasında ise bu ifade edilenlerin yanında amatörlük; günün ve anın koşullarını yakalayamamaktır. Güncelin sorunlarını, çelişkilerini analiz etme ve çözüm üretmede geleksel kodlarla hareket etmektir.

Devrimci pratik bakımdan amatörlük, politik alandan örgütsel mekanizmaya kadar birçok kapsamda kendini hissettirmektedir. Burada ilk olarak bakacağımız nokta, amatörlüğün neden tüm bünyeyi sarıp sarmaladığıdır. En önemlisi ise çözüm yönünde adımlar atıldığı ortaya konmasına rağmen neden yeniden farklı biçimlerde vücut bulduğudur. Şüphesiz bu olgu amatörlükten uzmanlaşmaya adınıladığını söylerken tekrardan amatörlüğe demir atmak anlamını taşımaktadır. Demek ki burada ana nirengi noktası amatörlüğün çözümü için kullanılan yöntemin kendisinde de bir amatörlük söz konusudur. Yöntemsel anlamda amatörlüğün bulunması ve kendisini sürekli üretmesi, amatörlükten kurtulmak için amatörce arayışlara girilmesine sebep olmaktadır. Bahsettiğimiz bu realite bugün TDH'nin gerçekliğidir. Konuyla ilgili devrimci cenahta yer yer değini ve tespitler olsa da sorunun ve çözümün doğru konuluğu oldukça zayıftır. Bunun başlıca sebebi yukarıda belirttiğimiz gibi amatörlüğün kaynağının biçimsel yanlarda aranmasıdır.

Amatörlüğün Göreliliği

Amatörlük durumunun çoğu kez karşıtlığıyla yani uzmanlaşmanın, profesyonelliğin zayıf olduğu, geli-

şemediği koşullarda meydana geldiği bilinmelidir. Herhangi bir dalda yapılan işin iki yüzü olarak, profesyonellik ve amatörlük vardır. Belirtilen bu iki yüz dönemsel periyotlarla farklılaşır. Örneğin askeri bir hareket tarzı askeri alanda artık amatörlüğün göstergesi haline gelmiştir. O halde diyebiliriz ki amatörlük görelidir. Amatörlüğün göreliliğini kavramak önemlidir. Çünkü hiçbir çalışma veya yöntem tarzı, ebedi olarak profesyonellik (ya da amatörlük) arz etmez. Her zaman kendi karşıtı karşısındaki konumuyla nitelik durumu belirir.

Askeri ihtilal çizgisi de aynı düzeydedir. Devrim ve karşı-devrimin askeri düzeyde karşı karşıya geliştiği durumda, uygulanan savaş stratejisi ve taktiği; koşulların kavranılması ve döneme uygunluğu birinin diğerine göre profesyonelliğidir. Örnek olarak, düzenli savaş biçiminin tüm etmenleri karşı-devrimin lehine olması ve buna göre konumlanışı karşısında, devrimin özne gücünün bu biçimde ısrarı demek amatörlüğe hapsolmek demektir. Aksi bir durumu yani düzenli olanın karşısına düzensizliği koymak ("partizan") koymak profesyonelliğe adım atmaktır. Profesyonellik mutlaki olmadığı için, karşı-devrimin düzenliliği karşısına partizan tarzını çıkarmak profesyonelliğin yer değiştirmesi anlamına gelmektedir. Zira; "partizan olmak, özünde silahlarını görünür olarak taşımaktan kaçınmaktır; partizan tuzağa düşürerek savaşır ve düşman üniforması giyer,

durumu hangi rütbeye uyarırsa uysun sivil üniformayı bile yem olarak kullanır. Gizlilik ve karanlık onun en güçlü silahlarıdır; o gerçekten de düzensizlik alanını terk etmezsiniz, yani partizan olmaktan çıkmaksızın bu silahlar olmadan yapamaz." (Carl SHMITT, Partizan Teorisi, 2017, S.67 Nika Yayınevi)

Savaşım örneğinde de olduğu gibi, amatörlük; sistemli, teknik ve planlı olamamanın yanında, günün koşullarını kavramada acizlik içinde debelenmektir. Başta söylendiği gibi hiçbir emel tek başına profesyonelliği

bağımsız olarak denenmektedir. Doğayla aynı duruma tekabül etmektedir. Dönem olarak Rusya özgünlüğünde; "örgütsel bakımdan esas günahımız" der Lenin, "amatörlüğümüzle Rusya'da devrimciler prestijini düşürmüş olmamızdır. Teorik sorunlarda miskin ve sallantılı, ufku dar, bir hak sözcüsünden çok bir trade-union sekreterlerine benzeyen, düşmanlarının bile saygısını kazanacak kapsamlı ve cesur bir plan hazırlamaktan aciz, mesleğinde, yani siyasi polise karşı mücadelede deneyimsiz ve beceriksiz biri -böyle biri devrimci değil, zavallı bir acemidir." (Lenin, Seçme Eserler Cilt 2, S.146) Ekonomistler ile polemğinde Lenin'in dile getirdiği örgütsel tespit kuşkusuz bugün de büyük oranda geçerliliğini koruyor.

Demek ki her sorun aynı zamanda kendi çözümünü içinde barındırır. Fakat burada geliştiği güzel ortaya konulan sorunların tespitinden bahsetmiyoruz. MLM inceleme ve araştırma ile ortaya çıkartılan sorunları kastediyoruz. Güncel olarak amatörlüğün gerek örgütsel gerek ise politik alanda sorunlarıyla karşı karşıyayız. Bu sebeple başta örgütsel ve politik alan olmak üzere, sınıf mücadelelerinin her bir alanında ihtisaslaşmanın ivedi bir ihtiyaç olduğu açıktır.

Amatörlük kurtulmamız gereken bir hastalıktır ama hastalığın başka hastalıklarla tedavisi olamayacağı unutulmamalıdır. Bugün bünyemize hakim olan durum amatörlük sorununu amatörce ele alışımızdır. Bu anlayışı kökten söküp atamadığımızda hastalık yeniden nüksedecektir. Onun için atılacak ilk adım MLM teorisini kullanmada ihtisaslaşmak olmalıdır. Akabinde ise amatörlüğün kaynağına inmek ve amatörlük durumunun göreliliğini kavrayarak, somut koşullara uygun profesyonel tarzı benimsemek olmalıdır. Son sözü Başkan Mao'ya bırakalım; "bütün konularda ve mesleklerde çalışan yoldaşlarımız teknik ve mesleki faaliyetlerinde ustalaşmaya çalışmalı birer uzman haline gelmeli ve hem kızıl hem de uzman olmalıdır." (Mao Zedung, Seçme Eserler Cilt 5, S.533)

*Zorunluluklardan kaçamazsın ama onları alt edebilirsin

ve amatörlüğü vermez. Herhangi bir bilim dalıyla ilgili çalışma yapmak, belli disiplinler çalışma ilkelerini referans edinmeyi koşullar. Lakin bir bilim statik olmadığı gibi çalışma disiplini de durağan değildir. Bu nedenle eski disiplin ilkeleriyle çalışma yürütmek amatörlüğü, yeni ilkeleri benimsemek ise profesyonelliği şart koşar. Amatörlüğün göreliliği de bu kapsamda kavranmalıdır.

Amatörlüğün pratik olarak en fazla ortaya çıktığı alan şüphesiz örgütsel ayaktır. Örgütsel açıdan sorunu çözmeye adına biçimsel müdahalelerin dışına çıkılmadığı görülmektedir. Bu müdahaleler biçimsel olmanın yanında, soruna vakıf olmaktan da uzaktır. O nedenle çözüm olarak yapılanlar deneme yanılma müdahalelerinin ötesine geçememektedir. Çünkü çözüm adına devreye konulan uygulamalar, somut durumun analiz düzeyinden

RÖPORTAJ

Umutsuzluğa, Parti ve Halk Savaşına

TC devletinin uzunca bir süredir Kürt Ulusal Hareketi'yle sürdürdüğü "çatışmasızlık" süreci 7 Haziran 2015 sonrası son bulmuş devrimci-demokrat güçlere ve özelde de gerilla alanlarına dönük kapsamlı saldırılar hayata geçirilmişti. **Türkiye Komünist Partisi / Marksist-Leninist Dersim Parti Komitesi (TKP/ML-DPK) Siyasi Komiseri** ile doğal muhabir tarafından yapılan röportajda; TC'nin halka ve özelde örgütlü güçlere dönük saldırıları, sürecin gerilla alanlarına etkileri ve gerillanın süreçteki konumlanışı, Proletarya Partisi içerisinde boy veren sağ tasfiyeciler parti kaçınını anlayışın gerilla alanındaki yansımaları, düşman saldırılarının bölgedeki etkisi ve önümüzdeki süreçteki görevlere dair bir dizi konuda değerlendirmelerin yer alıyor. Sözkonusu röportajı haber değeri taşıdığından ve güncelliğinden dolayı olduğu gibi yayımlıyoruz.

Doğal muhabir: Uzun denebilecek bir süredir bu tarz bir röportaj vermemiştiniz. Röportaja başlarken bunun özel bir nedeninin olup olmadığını sormak istiyoruz.

Siyasi Komiser: Uzun süredir röportaj vermediğimiz doğrudur. Fakat bunun özel bir nedeni yok. Genel olarak politik sürece ya da gündemlere dair veya gerilla alanına ve yaşanan gelişmelere dair partimizin ve Halk Ordusu'nun yetkili organları gerek oldukça açıklamalarda bulunuyorlar. Bunlar her zaman için esastır, esas alınmalıdır. Bununla birlikte halkımıza, parti kitlemize bu şekilde ulaşmanın ayrıca faydaları olduğunun, bir beklenti olduğunun farkındayız ve bu açıdan bir eksikliği gidermek istedik.

Bilindiği gibi bir yandan sınıf mücadelesi sert bir zeminde ilerlerken diğer yandan partimiz zorlu bir sürecin içinden çıktı. Bu sü-

recin gerilla alanına da yansımaları oldu, oluyor. Üstelik her iki açıdan da partimizin gerilla güçlerine yönelik spekülasyonlar yapıldı. Bunları gidermek, doğrudan ulaşamadığımız kitleyle dolaylı da olsa bağ kurabilmek için bu dönemde bir röportaj yapmanın faydalı olacağını düşündük. Eminiz merak edilen birçok mesele vardır. Bunların en azından bir kısmını burada cevaplayabileceğimizi sanıyoruz.

-TC devleti bir süredir halka, özellikle de örgütlü güçlere karşı kapsamlı bir saldırı yürütüyor. Bu süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sizin de söylediğiniz gibi içinde bulunduğumuz süreç, faşizm açısından oldukça kapsamlı bir saldırı süreci. Bu süreci anlamak için onun gelişim seyrine, tarihine bakmak gerekiyor. Bugün birçok kesim, Erdoğan'ın iktidarlarını, AKP ve MHP'nin politik yönelimini ortaya koyarak süreci anlamaya çalışıyor. Daha baştan söyleyelim ki bu var olan durumu anlamamak, yanlış anlamaktır. Yine ilk elden söylenmesi gereken bir başka gerçeklik, TC devletinin, Türk egemen sınıflarının ciddi bir sıkışma yaşadıkları ve bunu aşmak adına daha fazla saldırganlaştıklarıdır. Bu durum, dünyada yaşanan gelişmelerle uyum halindedir. Ve egemen sınıfların her açıdan soluksuz kaldıklarını bize anlatmaktadır.

Bu sürecin arkaplanında öncelikle bir dizi politik gelişmeyi sıralayabiliriz. Burada ilk sırayı kuşkusuz Suriye Kürdistan'ı yani Rojava'da gelişen süreç alacaktır. Hatırlanacağı gibi ABD'nin Irak işgali sonrasında Irak Kürdistanı'nda ortaya çıkan Kürt Bölgesel Yönetimi, TC devletini önemli düzeyde zorlamış, özellikle Kürt sorunu açısından iç-dış politikada değişimi dayatmıştı. Ülke içinde inkar ettikleri ve bastırmaya çalıştıkları Kürt ulusal sorunu, Kürt ulusal direnişi, sınırlarının dışında üstelik müdahale gücünden yoksun oldukları bir alanda karşılımları çıktı. Kürt Ulusal Hareketi'nin Türkiye Kürdistan'ı başta olmak üzere ülke genelinde yürüttüğü mücadele, bu gelişmeyle birlikte çok

daha zorlayıcı oldu. AKP eli ile başlatılan ve "çözüm süreci" denen ateşkes sürecinde doruğuna ulaşan açılım süreçleri, Kürt sorunu konusunda TC devletinin iç politika değişimini gösteriyordu. Elbette geleneksel yaklaşım hiç terk edilmedi. Rojava'da yaşanan gelişme, kuşkusuz, sürecin ivme kazandığı nokta oldu. Çözüm süreci, TC devleti açısından yaşadığı sıkışmayı aşmak için başvurduğu politikaydı. TC devleti, Kürt sorunu konusunda bir çözüm değil ama bir çıkış arıyordu. Ulusal hareketin ortaya koyduğu kitlesel mücadele, bunun devrimci demokrat kesimlerle giderek ortaklaşması dahası 2011-12 yıllarında askeri açıdan yaşadığı zorlanma, bu sürecin gelişimi içindedir. TC devleti, aradığı soluklanma fırsatını çözüm sürecinde buldu.

Tam da bu aşamada özellikle büyük şehirleri ama nihayetinde bütün ülkeyi sarsan Gezi İsyanı ortaya çıktı. Bu dünyada gelişen halk isyanları dalgasının Türkiye'deki yansımasıydı. Gezi İsyanı, Türk egemen sınıflarının asıl korkularını açığa çıkardı. Ki hala adını kaygıyla ve hakaretle dillendirmelerinin nedeni budur. İsyanın kitleselliği, hemen hemen bütün muhalefet odaklarını eyleme geçirmesi, dahası birleştirmesi, kitlelerin mücadele potansiyelini açığa çıkarması, halkı kendi eylemi içinde eğitmesi, egemen sınıfların korkusunun nedenidir. Hareketin kendiliğindenliği, önderliksizliği, örgütsel açıdan zayıflığı, politik açıdan sınırlılığın rağmen egemen sınıflar bunun neye yol açabileceğini anladı-

lar. Daha sonra Gezi İsyanı'nın en dinamik kesimlerinin 7 Haziran seçimlerinde ortaya koyduğu iradenin TC devleti açısından süreci tersine çeviren kırılma noktası olduğu söylenebilir. Nihayetinde faşist devlet aygıtının

ve ekonomik politik açıdan zayıf olan Türk egemen sınıflarının ortaya çıkan kitle hareketini sindirebilmesi mümkün değildi.

Değinilmesi gereken bir diğer nokta, Türk egemen sınıflarının kendi içinde yaşadıkları klik dalaşının aldığı boyuttur. TC devletinin tarihi açısından bakarsak neredeyse son on yıllık süreç bu açıdan en şiddetli dönemlerden biridir. Bu süreç boyunca devlet hemen hemen tüm kurumlarıyla teşhir olmuş, 15 Temmuz 2016'da şahit olduğumuz gibi iç savaşın eşiğine kadar gelmiştir. Yapılan tüm tasfiyelere ve devletin yeniden organize edilmesine rağmen bugün bile kendinden emin bir hal yoktur. Yıpranan, teşhir olan iktidar mekanizmasını eski hali-

ve Savaş Kaçkınına Karşı ni Yükselteceğiz!

ne getirmeleri zaman alacaktır.

Son olarak üzerinde durulması gereken, ateşkes sürecinin bitmesiyle birlikte Türkiye Kürdistanı'nda başlayan özyönetim direnişleridir. Bu TC

sızlaşması... Bütün bunlar, egemen sınıfların neo-liberal sistemi olduğu gibi işletmesinin önündeki engellerdi. Sistemin taşıdığı bu çelişkileri yönetebilmek için tek çare devlet sisteminin reorganizasyonu ve halkın gelişen

muhalafetinin topyekûn bir saldırıganlıkla bastırılmasıydı. Örneğin Erdoğan'ın başkanlık sistemi dayatması da bununla ilgilidir. Bu bir kişinin, bir kliğin değil devletin ihtiyacı olarak anlaşılmış ve her şeye rağmen gerçekleştirilmiştir. Devletin yönetim yapısının eskisinden daha fazla merkezleşmesi hem ülke içinde açığa çıkabilecek çelişki noktalarına daha etkin müdahale hem de bununla bağlantılı olarak emperyalist sermayeye daha rahat ve istikrarlı bir hareket sahası yaratmak içindir.

Kuşkusuz iç çelişkilerin varlık zemininde ortaya çı-

devletini askeri açıdan zorladı fakat daha önemlisi politik iktidar açısından bir tehdit oluşturdu. Bu direnişlerin sürdüğü alanlarda Türk egemen sınıfları egemenliklerini tehdit altında gördüler. Özyönetim direnişlerine dönük gözü dönmüş, Osmanlı mirası saldırısının nedeni budur.

Bunlara eklenen yerde dünyada yaşanan gelişmeler, özellikle ekonomik olanlar vardır. 2000'li yılların başından itibaren oluşan ekonomik konjonktürün özellikle 2008 krizinden sonra tersine dönmesi... Bugün bunun sonuçlarını daha iyi görmekteyiz. Giderek artan emperyalist talan ve yağma artan yoksulluk, işsizlik, sistemin ekonomik açıdan istikrar-

kan, halka dönük faşist saldırıganlık, dünya konjonktürüyle uyumludur. Halk isyanlarının emperyalist burjuvazi ve uşakları cephesinde yarattığı huzursuzluk dünyada neo-liberal ekonomik sistemin yaşadığı tıkanma, bunun emperyalistler arası çelişkileri keskinleştiren boyutu, bu çelişkilerin bölgesel savaşlar, iç çatışmalar şeklinde açığa çıkan politik askeri yansımaları... Halihazırda söz konusu olan emperyalist kapitalist sistemin tıkanması ve gerek kendi içinde gerekse dünya halklarına karşı her geçen gün daha fazla saldırıganlaşmasıdır. İçinden geçtiğimiz süreç Türk egemen sınıflarının AKP eliyle bu durumu tolere etme, yönetme, ayak uydurma çabasının ürünüdür.

-Peki bu sürecin gerillaya dönük yüzü nasıl oldu? Devlet son iki yıldır kapsamlı askeri operasyonlar yapıyor. Ve bunun sonuçları ciddi düzeyde propaganda konusu oluyor. Bu konuda ne söylemek istersiniz?

Halka karşı özellikle onun en ileri örgütlü güçlerine karşı gelişen topyekûn saldırıganlığın askeri açıdan da gelişmemesi elbette düşünülemez. Daha önce de söylediğimiz gibi gerillaya dönük askeri operasyonları gözaltı ve tutuklama furyalarından, yargısız infazlardan, grev ve eylem yasaklarından vesaire bağımsız görmüyoruz. Bu anlamda TC devleti açısından her dönem hedef tahtasında olmanın dışında bir gerçeklikten bahsediyoruz. Zira sürecin askeri karakteri önceki döneme göre ön plana çıkmıştır.

Söylediğimiz gibi "çözüm süreci" esas olarak bir ateşkes süreciydi ve TC devleti bu süreçte aradığı soluklanma fırsatını buldu. Bu sözüm ona barış sürecinin TC devleti açısından savaşa hazırlık süreci olarak değerlendirildiğini söyleyebiliriz. Kalekol-karakol yapımlarının tamamlanması, ordunun özellikle operasyonel gücünün profesyonelleştirilmesi, teknik donanımının yenilenmesi ve güçlendirilmesi tüm bunlar TC devletinin savaş hazırlıklarıydı.

Ateşkes bitip savaş tekrar başladığında gerilla karşısında bir zorlanma yaşadığını söylemek gerekir. Bunda kendi içinde yaşadığı klik dalaşının da etkileri kuşkusuz vardır. 2016 sonlarına kadar esas olarak savunma durumunda kaldı. Ancak daha sonrasında karşı saldırıya geçebildi. Ve önemli düzeyde sonuç aldığını söylemek gerekir. Bilindiği gibi özellikle Dersim alanı düşmanın ciddi düzeyde sonuç aldığı bir alan oldu.

Düşmanın bu derece sonuç alması bizim açımızdan bir özeleştirisi konusudur. Şunu söylemeliyiz ki düşmanın kapsamlı bir saldırı hazırlığı içinde olduğuna, bunu pratikleştireceğine dair bir öngörümüz vardı. Ancak alan önderliğimiz yani başta parti komitesi

ve devamında bölge komutanlığı-mız kendini ve askeri gücü bu saldırıya karşı hazırlıklı hale getirememiştir. Diğer yandan düşmanın tekniğini yenilemesi, buna paralel gerillaya yöneliminde taktik değişimine gitmesi ya da kullandığı yöntemleri daha etkin pratikleştirmesi, alınan kayıpların bir diğer nedenidir. Bunları daha hızlı kavrayıp karşı taktikler yaratmamız, düne ait olanları bırakıp yeni sürece, düşmanın yönelimine uygun tarz ve taktikler geliştirmemiz gerekiyordu. Gerilla savaşının doğası, esnek yapısı buna uygundur. Ancak bunu zamanında başaramadığımız kesindir.

Düşmanın propagandasına gelince bunun düne göre çok güçlü olduğu ve aldığı sonuçlara dayandığı malum. Fakat abartılı olduğunu söylemeliyiz. Bu noktada TC devletinin derdi, bir taşla çok kuş vurmaktır. Bir yandan aldığı sonuçlar üzerinden gerilla üzerinde ilk başta yakaladığı psikolojik üstünlüğü sürekli kılmak istiyor. Bununla bağlantılı olarak halka korku vermek, silahlı mücadelenin sonuçsuz kaldığı izlenimini yaratmak, böylece halkın gerilla güçlerine, silahlı mücadeleye desteğini kesmek istiyor. Yine başarı propagandası üzerinden kendi kitle tabanını motive etmeyi, ırkçı, şoven propaganda desteğinde geniş kitleleri militarize etmeyi hedefliyor.

Özellikle teknik gücüne dair yaptığı propaganda ön plana çıkıyor. Kuşkusuz yeni silahlarının, silahlı-silahsız keşif uçaklarının savaşta kapladığı bir alan vardır. Taktik anlamda etkisini inkar etmemek gerekir, bunlar askeri açıdan savaşın seyrini etkilemiştir. Ancak burada mesele öncelikle ideolojiktir. Tam da burada Mao yoldaşın emperyalistlerin atom bombası tehdidine karşı yaptığı "emperyalizm kağıttan kaplandır" vurgusunu hatırlamak gerekiyor. Halkın devrimci gücü her türlü teknikten daha üstündür. Ve biz ideolojimizi bu güçle buluşturduğumuz ve bu gücü harekete geçirdiğimiz müd-

detçe düşmanı alt edebileceğimizi düşünüyoruz.

Elbette mesele, aynı zamanda askeri açıdan da değerlendirme konusudur. Bu noktada gerilla savaşının doğasına, askeri karakterine vurgu yapmak gerekir. Gerilla savaşının temel ilkelerini, mevcut savaş koşullarında güncel ve etkin şekilde uygulamak, yeni yöntemler geliştirmek, kendimizi düşmana karşı savunmada ve onu etkili şekilde vurmada sonuç yaratacaktır.

Ayrıca şunu da söyleyelim ki düşman bu süreçte birçok kayıp almasına rağmen bunları gizlemektedir. Elbette bu kayıpların artması, gerillanın daha etkin saldırılar geliştirmesi şarttır. Ve halihazırda esas gündemimiz de budur.

-Aldığınız kayıpların gücünüze etkisi nedir?

2015 sonbaharından bu yana on dokuz yoldaşımızı savaş içinde yitirdik. Aldığımız kayıpların savaş gücümüzü, hem nicelik ama hem de nitelik açıdan zayıflattığını söylemeliyiz. Halk Ordusu bir kısım kadrosunu bu süreçte yitirdi. Ve bunun getirdiği bir zayıflama kaçınılmaz olarak var. Yitirdiğimiz yoldaşların yaratıkları değerleri kuşanma ve büyütme kararlılığına sahibiz. Aldığımız darbeler ise mücadele azmimizi ve düşmana karşı kinimizi arttırmıştır. Bu açıdan düşmanın eli boştur.

Partimiz önderliğinde yürüttüğümüz mücadelede şimdiye kadar nice yoldaşımızı yitirdik. Ancak sürdürdüğümüz mücadele, sürekliliğini onların yarattığı değerler sayesinde sağlamıştır. Bu süreçte şehit düşen yoldaşlar devrime ve halka adanmış yaşamlarını yürüttükleri mücadeleye layık bir şekilde tamamladılar. Aralarında gerillaya katılalı henüz bir yıl olmuş Ferdi ve Ekin yoldaşlar gibi çok genç yoldaşlar da vardı, Ünal yoldaş gibi yıllarını mücadeleye adanmış bir parti üyemiz de. Her birinin yaşamı ve şehadeti, savaşta ve mücadelede bilincimizi keskinleştirdi. Sefkan (Özgüç Yalçın) yoldaş yaralı yakalanıp düşmana direnerek şehit düştü. Sinan (Haydar Arğal) ve Rıza (Murat Tekgöz) yoldaşlar, düşman operasyonu içinde kalan gerilla gücünün savunmasını almak için öne çıktılar ve şehit düştüler. Bakış (Samet Tosun), Hakan (Ersin Erel) ve Aşkın (Hasan Karakoç) yoldaşlar uçak vuruşlarında şehit düşen yoldaşlarının hesabını sormak için düşman çemberinin içine girdiler ve hesap sorma görevlerini yerine getirerek şehit düştüler. Çiğ-

dem (Hasret Tanrıverdi) ve Nergiz (Gül Kaya) yoldaşlar, düşman kuşatması altında teslimiyeti reddederek canları pahasına son mermilerine kadar çatışarak şehit düştüler.

Biz bu pratikleri, bu duruşu tanıyoruz. Meral Yakar ve Ali Haydar Yıldız yoldaşlarla başlayan geleneğimiz, benzer nice örneklerle doludur. Tarihsel gelenek, kararlılık ve partiye, halka, devrime bağlılık ve militan duruş, yoldaşlarımızın pratiklerinde bir kez daha açığa çıkmıştır. Yitirdiğimiz yoldaşlar, ölümlerine dahi bizi çoğaltmış, mücadelemizi kökleştirmiştir.

Burada süreçte kaybettiğimiz kadın

yoldaşları ayrıca anmak istiyoruz. Başta Çiğdem ve Nergiz yoldaşlar olmak üzere Özlem (Hataylı Balcı), Zilan (Esrin Güngör), Ekin (Gamzegül Kaya) yoldaşlar kadın kurtuluş mücadelesinin devrim saflarında geliştirilmesinde savaş cephesinin militanları oldular. Çiğdem ve Nergiz yoldaşlar bu açıdan öncüleştiler ve Halk Ordusu saflarında kadın örgütlenmesinin inşasında önder militanlar oldular. Bugün yarattıkları deneyim üzerinden hareket edildiği ve görevlerinin sahihsiz kalmadığı bilinmelidir.

Yine söylemeden geçemeyiz. Bu süreç, sadece gerilla gücümüzün değil Kürt ulusal kurtuluş hareketi ve diğer devrimci dostlarımızın ağır kayıplar aldığı bir süreç oldu. Elbette savaş gerçeği içinde daha nice kayıplar verilecektir. Şehit düşen HPG, MLKP, MKP, DHKP/C gerillalarını bir kez daha saygıyla anmak istiyoruz. Her biri haklılığımızın, irademizin simgesi, zafer andımız oldular. Her biri halk kahramanlığının en güzel, en yüce örneklerini sergilediler.

Onları anarken aynı zamanda emekçi

halkımıza, gençliğe, ezilen kadınlara savaşa katılma çağrısında bulunuyoruz. Onları, şehit düşen yoldaşların mevzilerini doldurmaya, silahlarını ve görevlerini devralmaya çağırıyoruz. Şehit düşen her yoldaş, bu çağrının somut ifadesidir. Böyle anlaşılmalıdır.

-Peki bu süreçte düşmanın halka dönük saldırıları nelerdir? Özellikle bölge açısından durum nedir, bu konuda bilgi verebilir misiniz?

Türk egemen sınıflarının geliştirdiği saldırı dalgasını sınıf mücadelesi zemininde anlıyoruz. Bu anlamda

bir süreç olabilir.

Durum, elbette savaş bölgesinde kendine has bir karakter kazanmaktadır. Özellikle ateşkes süreci, geniş kitlelerle gerilla arasındaki bağın daha da güçlendiği bir dönem oldu. Gerilla ile temasın arttığı, desteğin ve katılım isteğinin arttığı bir dönem diyebiliriz. Bu durum, TC devleti açısından korkuyu iki katına çıkardı. Zira söz konusu olan halk içinde silahlı mücadeleye, bunu yürüten güçlere dönük ilginin artmasıydı. Doğal olarak silahlı mücadelenin sürdüğü alanlarda ve özgülde Dersim'de halka karşı daha amansız bir saldırı dalgası gelişti. Tehdit, baskı, yayla yasakları, tutuklama furyaları, verilen ağır mahkumiyet cezaları, yargısız infazlar, halkla gerilla arasındaki bağı koparmaya, dahası ajan-işbirlikçilik saldırısında başarı kazanmaya dönüktür. Gerillayı kitleden koparmak, bu açıdan zayıflatmak, düşmanın savaş konseptinin temel argümanlarından biridir. Bu dönem bunun daha etkin bir uygulamasına şahit oluyoruz.

Bu saldırı dalgasının kitleler nezdinde örgütlü karşılanmadığını söylemek gerekir. Bu durum, var olan düşman baskısının halk üzerinde belli oranda sonuç almasına yol açmıştır. Fakat bunu söylerken halkı eleştirdiğimiz sanılmamalıdır. Bahsettiğimiz, yerine getiremediğimiz bir görevdir ve esasında özeleştiril bir değerlendirme yapıyoruz.

Diğer yandan ister tatlı dille ya da el koydukları belediyeler üzerinden yaptıkları sözüm ona hizmetlerle isterse baskı, tehdit, katliamlarla halkı sindirmeleri ya da teslim almaları mümkün değildir. Çünkü egemen sınıflar, halkın emeğini, alın terini gasp ederek ayakta duruyorlar. Ve bunun yarattığı çelişkileri çözme iradesine sahip değiller. Aksine her geçen gün daha fazlasını yaratıyorlar. İnsanca ve özgür bir yaşam için gerekli hiçbir talebi karşılayamazlar. Çünkü bunları onlar engelliyorlar. Çünkü baskı ve zulme karşı mücadele ve direniş, halkın yaşam koşullarından doğar. Ve Dersim halkının yaşamında, tarihinde, kültüründe bunu yaratacak, onu gerilla ile buluşturacak şartlar fazlasıyla vardır. Şu halde biz görevlerimizi yerine getirdikçe, kitlelerle daha sıkı bir şekilde temas edip mücadeleyi geliştirdikçe saldırının etki düzeyi kırılacaktır.

devam edecek...

Türk Hakim Sınıflarının “Bitirdik, Bitiriyoruz” Demagojisi ve Silahlı Mücadelenin Yakıcılığı

Egemen sınıfların zor aygıtına karşı zoru zorunlu olarak kullanılmak gerektiğini bu devletin gadrine uğrayan tüm kesimlerin bilince çıkarması gerekir. Egemen sınıfların baskı ve katliamları karşısında yürütülecek bütün mücadele biçimleri içerisinde en etkilisi ve esas alınması gerekli olan silahların eleştirel gücünü pratikte daha yaygın, sürekli ve etkin kullanmak gerektiği meselesi bugün halkımızın zapturapt altına alınmaya çalışıldığı faşist diktatörlüğün topyekûn saldırılarının katmerli biçimde yaşandığı bir süreçte daha da acil ve yakıcı bir görevdir.

Türk devletinin ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi yürüten silahlı güçleri tarihler vererek “terörü bitirdik”, “teröristler artık dağlarda adım atamayacak” gibi devleti güçlü gösterme propagandaları, komünist öncünün yol göstericiliğinde işçi-köylü kurtuluş ordusu gerillalarını, Kürt Ulusal Hareketi'nin gerilla güçlerine ve devrimcilere yönelik halkın sevgi ve güvenini psikolojik olarak azaltmaya yönelik olan, kendilerinin de inanmadığı boş, demagojik, psikolojik savaş yöntemleri/açıklamalarıdır.

Ülkemiz topraklarında komünist öncünün 12 Eylül 1980 askeri faşist cuntası sürecinden günümüze, Kaypakkaya yoldaşın politik önermelerine ve mücadele biçimleri içinde esas alınması gerekli yönelime uygun olarak, kırdaki gerilla birlikleri oluşturarak, devlete karşı sürdürdüğü Demokratik Halk Devrimi mücadelesini silahlı temelde yürütmeye başladığı süreçte Tunceli valisi Kenan Güven'in, 1984 sonrası Kürt Ulusal Hareketi'nin silahlı mücadeleye başladığı süreçte bölge valisi Hayri Kozakçıoğlu'nun daha sonraları Çiller, Mehmet Ağar, Saadetin Tantan ve bugün de AKP iktidarına DP üzerinden montaj edilen Mehmet Ağar'ın has adamı İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun tarihler vererek “terörü bitirdik” gibi devleti güçlü göstermeye yönelik psikolojik savaş propagandaları çeşitli milliyet-

lerden halkımızın silahlı mücadeleye olan sempatisini kırmaya ve umudunu karartmaya yöneliktir.

Sınıf savaşında kayıplar verilmesi, mücadele yürütenlerin fiziken faşist devlet güçlerinin azgın saldırıları karşısında savaşıyor toprağa düşmesi mücadelenin kaçınılmaz doğasıdır. Devrim kavgası kan ve can verilmeden kazanılacak bir kavga değildir.

TC'NİN SİSTEMLİ OLARAK YURTSEVER DEVRİMCİLERE VE KOMÜNİSTLERE YÖNELİK “TERÖRİST” PROPAGANDASI

Önceli Osmanlı'da başlayan katliam ve soykırım geleneğinin devamcısı olan Türk devleti ve onun hakim sınıfları kuruluşundan bu yana ezilen halklar ve milliyetler üzerinde kanlı baskı, zulüm ve katliamlarını siste-

matik biçimde sürdürmektedir. Devletin faşist zulmüne karşı koyanlar, direnenler hep devlet, hükümet sözcüleri tarafından ve burjuva-gerici boyalı medya tarafından “eşkıya”, “şaki”, “çete”, “Ermeni”, “Rum”, “Yunan”, “moskof”, “bölücü”, “komünist” ve son dönemin moda söylemiyle “terörist” olarak yaftalanmaktadır.

Türk hakim sınıflarının tüm klikleri, ulusalcı faşist parti ve odaklar: “vatanın bölünmezliği”, “tek vatan”, “tek bayrak”, “tek dil” gibi ırkçı gerici-faşist söylemler üzerinden “teröre” karşı birlik çağrılarını her dönem “beka sorunu” olarak görüp, ulusal ve sosyal

kurtuluş mücadelelerine karşı birleşmektedirler. Kürt Ulusal Hareketi'nin milli baskıya karşı geliştirdiği haklı direniş karşısında da “bölücülüğe karşı milli mutabakat” oluşturmaktadırlar. Yine Türk egemen sınıflarının her renk ve tondan siyasi temsilcileri, sivil toplum örgütleri olarak adlandırılan sarı sendika ve meslek örgütlerinin çoğu da devletin bekası için aynı paralele de demagojik söylemlerle ulusal ve sınıfsal temelde gelişen demokratik ve devrimci mücadeleleri “terör” olarak lanse etmektedirler.

Roboski, Sur, Cizre, Nusaybin'de Kürt ulusuna yönelik devlet terörünü görmezden gelinemeyeceği gibi; Suruç'ta, Amed'de, Ankara'da insanların devletin kontrolü altında DAİŞ'çilere patlattırılan bombalarla katledilmeleri tarihsel belleklere ka-

Teknik ve teçhizat üstünlüğü, modern silahlar, insansız hava araçları, tanklar, toplar “rambo” giyimli özel hareket güçlerinin bertaraf edilebilmesi mümkün ve olanaklıdır. Halkın devrimci kuvvetlerinin stratejik üstünlüğü bilince çıkarıldığında, askeri olarak kararlı ve yaratıcı taktikler uygulandığında düşman güçlerin taktik üstünlüğü boşa çıkartılabilir.

Dünyada devrim mücadeleleri tarihinde bunun çok bilinen örneklerinden birisi Vietnam'dır. Vietnam'da Amerikan işgalci güçlerine karşı, Vietnam halkının ve devrimci kuvvetlerinin yaratıcılığı, 250 km'yi aşan yer altı tünelleri, düşman güçleri yanıltmak için, gidilen yönleri şaşırtmak için giyilen ters terlikler, sıkça hazırlanan basit bubi tuzakları, kazılan çukurlar, ormanlarda ağaçlara hazırlanan tahrip edici tuzaklar gibi yaratıcı yöntemlerle Amerikan güçleri yenilgiye uğratılmıştır.

Ülkemiz coğrafyasında dağları mesken edinenlerin can bedeli sürdürdükleri mücadele de Türk ordusunun hareket kabiliyetini zayıflatacak, gerilla alanlarına rahatça girip çıkamayacakları ortamların oluşturulmasıyla beklemedikleri yerde ve anda hazırlıksız yakalamakla “güçlü” imajları yerle bir edilebilir. 40 yıllık devrimci mücadele deneyimlerinin sentezlenerek, yaratıcı

ve yoğunlaşmış pratiklerle halkımız üzerinde estirilen devlet terörünün dozu düşürülebilir. Hesap sorucu ve yapanın yanına kalmayacağı bilinci, düzenden umudunu kesen geniş yığınların devrimci kuvvetlere güvenini ve desteğini artırır, katılımını hızlandırır. Korun üzerindeki külleri üfleyerek, ateşi harlamak sürecin en önemli ertelenemez görevidir.

Bugün Türk devletinin sistem krizini aşmak için yeni yol ve çareler aradığı bir süreçte, 16 yılı aşkın bir zamandır iktidarda kalmak için her yolu ve entrikayı deneyen AKP iktidarının, tüm baskı yöntemleriyle devlet şiddeti uygulamalarını yaşayan halkın, son

zınmış olan devlet terörünün en açık kanıtlarındandır.

Hakim sınıfların halk sınıf ve katmanları üzerindeki baskı aygıtı olan devletin kolluk güçleri yani polisi, jandarması, askeri, kontr-gerillası, JİTEM'i, MİT'i, PÖH'ü, JÖH'ün yanında paramiliter güçlerle halka ve devrimci-komünist dinamiklere yönelik saldırganlığının hat safhada sürdürüldüğü bu süreçte “terörü bitirdik/bitiriyoruz” söylemlerini hemen her gün temcit pilavı gibi medya ve basın yoluyla propaganda ederek, geniş yığınları bu propagandaya inandırma gayreti sürmektedir.

Savaşta insan unsuru aslolanıdır.

24 Haziran seçimleri sonrası bir kez daha gördükleri üzere, Türk egemenlerinin sisteminin krizini derinleştirecek, mücadele biçimleri içerisinde devrimci olanı, yıkıcı olanı kaçınılmaz olarak uygulamaya yönelmek, devrimci enerjiyi ve potansiyeli doğru hedeflere yönlendirmek bir zorunluluktur.

MÜCADELE BİÇİMLERİ TERCİH Mİ? KAÇINILMAZLIK MI?

Marksist-Leninist-Maoist'ler hiçbir mücadele biçimini icat etmedikleri gibi ilkesel olarak hiçbirini reddetmezler. Esas olanla tali olanı ayırt eder ve esas olana göre konumlanırlar. Tarihsel-sosyal mücadelelerde ortaya çıkan biçimler her ülkenin somut koşulları özgülünde uygun ve yaratıcı biçimde uygulama alanı bulur. Siyasal hedeflerle; devrim ve sosyalizm hedefiyle yürütülen veya bağımsızlığı-özgürlüğü hedefleyen mücadeleler, meşru ve haklıdır. Silahlı mücadele yürütülmesi, mücadelenin özünün haklılığını, meşruluğunu değiştirmez ve silahlı mücadelenin terörizm olduğu anlamına gelmez.

Köklü antagonizma içeren siyasal sorunların çözümü için şiddet çoğunlukla kaçınılmaz olur.

Zor zor ile alt edilir. Ülkemizde devletin faşist niteliği ve halka karşı aldığı tutum ve tarihi geçmişi hesaba katıldığında esas mücadele biçiminin zor yolu olacağı ve silahların eleştirel gücü olmaksızın başarılar elde edilemeyeceği, işçi, emekçilerin ve çeşitli milliyetlerden halkın kazanımlarının korunamayacağı yaşanan bunca tecrübeden sonra sabittir. Başkan Mao'nun sözleriyle; "Bir halkın ordusu yoksa hiçbir şeyi yoktur." Yasal mücadele alanlarındaki kazanımları korumanın ve devrime ilerlemenin yegane garantisi Proletarya Partisi önderliğinde halka dayanan halk kuvvetlerinden teşekkül edecek Halk Ordusu'nun inşası için Halk Savaşını büyütme ve tali işler yerine esasa yoğunlaşmak başarıya gidecek yolun pusulasıdır.

Devletin ve düzenin barışçıl mücadele biçimleri, parlamento, seçimler gibi yol ve yöntemlerle değiştirilebileceğine yönelik ham hayal besleyen, bu yolu halka kurtuluş gibi gösterenler, halkın düzene karşı biriken öfkelerini düzenin iyileştirmeciliği yolunda heba edenler, iflah olmaz reformist, liberal, sınıf uzlaşmacısı oportünist ve revizyonistlerdir.

MLM hareket, devlete karşı sürdürdüğü mücadele yanında, her türden anti MLM, revizyonist-reformist akımlara karşıda kararlı bir ideolojik mücadele sürdürmeyi asla ihmal etmemelidir.

Gül ve Hasret'e...

Bazen bazı kişileri anlatmak için kelimelerden daha fazlasına ihtiyaç vardır. Kelimeler yetmez anlatmaya ya da hiçbir kelime o denli bir anlama ulaşmaz.

Hep içimize sinmez yazdıklarımız, çünkü anlatılan hep daha güzeldir. Sileriz yazdıklarımızı geriye hiçlik kalır. Fakat anlatılan bunun için layık değildir. Ortak özelliklerini, yaşamlarımız dahilindedir. Böyle bir anda olmalıdır. Tıpkı bir rüya gibi, nereden geldiğini hatırlamazsın ama hep

ancak kavgayla geçmek mümkündür. Cansız varlıklar bu köprüden geçmezler. Onun için diyebiliriz ki canlılara has bir şeydir yaşamın olduğu her yerde kavgayı etmek.

Bazı coğrafyalarda kavga daha zor ve çetin geçmektedir. Bu coğrafyalardan bir tanesi de Dersim'dir. Topraklarında hiçbir zaman kavgasız ve özgür yaşamak mümkün olmamıştır. Bu kavga iyi tanrılar ile kötü

çağırıştır. Dersim coşku ve heyecanı yaşamamıştır. Toprak yeniden hayat bulmuştur yoldaşların kanıyla, çorak olan topraklara su olup akmışlardır...

Bahar bir başka kokuyordu. Sevgi bir pınar gibi akıyordu ve Nisan yağmurları adeta umudun resmini çiziyordu. Gökke toprak arasında İbrahim ile Ali Haydar'ın silüeti belirliyordu. İbrahim'in annesinin çığlıkları zalim tanrıların kulaklarını adeta sağır ediyordu.

Atılan her çığlık, çekilen her çile ve verilen her mücadele

varmış gibi hissedersin. Hani insanlar rüyalarının içerisindeyken onun öncesini bilemez, olayların nasıl cereyan ettiğini hatırlamaz ama hiç yabancılık çekmezler ya öyle işte. Onun için böyle kişiler rüyada görünenler gibi değil, rüyanın kendisi gibidir. Tam da bu sebeple böyle insanlar tıpkı bir rüya gibi değerleri anlaşılır ama yine tıpkı rüya gibi bir daha zor görünürler. Sizin istediğiniz zaman değil, çok ender görünürler.

Kavga özgür yaşamın kaynağıdır, hiçbir yaşam kavgasız ve acısız özgür yaşanmaz. Özgürlük kavganın içinden doğar ve yaşama dönüşür. Doğru kavga etmesini bilmeyenler gerçek anlamda var olamazlar. Her kavganın sonunda güçlü bir yükseliş ya da dibe kadar düşüş vardır. Kavgalar aynı zamanda kendisiyle birlikte yeni başlangıç gibidir. Bu kavganın içinde doğacağı belli olmayan çoğu zaman muğlak ve karanlıktır. Bu kavganın içinde doğuş çok anlamlıdır. Çünkü doğuş, ölüm ile yaşam arasında ince bir çizgidir. Sırat köprüsü gibidir. Bu köprüden

tanrılar arasındadır, binlerce yıl kesintisiz bir nehir gibi, akıp günümüze kadar gelmiştir. Bu topraklarda halk zalim tanrıların zulmüne ve baskısına bugüne kadar direnmişlerdir. Bu zulme ve baskıya karşı koyuş hep sancılı ve kavgalı olmuştur. Kavganın en önünde duranlar baskıyı, zulmü, sömürüyü kabul etmeyenler başkaldıranlar halkın gönüllerinde yer edinmiştir. Bunun için halk direnişçilerin doğuşunu kendi doğuşları olarak görüp kabul ederler.

İbrahim'in doğuşu tüm İbrahimlerin doğuşudur. Ve yine Ali Haydar'ın doğuşu da kavganın, direnişin ve umudun doğuşudur. Umudu doğuran bu kişileri iradeli ve inançlı yaşamlarından kaynaklı bildikleri doğru yoldan hiçbir güç alıkoyamadı, koyamaz da.

Halklar ve topluluklar için onların doğuşu bir ritüel bir bayram havasında geçer. Sefaların yoldaşı olan Gül Kaya ve Hasret Tanrıverdi de yeni bir bahara kucak açmıştır. Doğanın harika melodisi ile Dersim'i halaya

farklı bir doğuşla birlikte gelecek güzel yaşamı müjdeliyordu. Tüm tanrılar nefesini tutmuş doğacak olan çocuğun özgürlük çığlığına kitlenmişti.

Bu doğuş zalimlerin ölümü demektir. Bu doğuş bizzat kanlı devletin yerle bir edilişi demektir. Bu doğuş İbrahim'in yaşamı yeniden doğurmasıydı. Bu doğuş beş bin yıllık sistemin üzerine kurulan kanlı düzenin son bulmasıydı. Bu doğuş ölüme terkedilmiş bir halkın yeniden hayat kurmasıydı. Bu doğuş susuz bırakılan toprağın yeniden suyla buluşmasıydı.

Toprak altında kalmış bir tarihin yeniden güneşle buluşmasıydı. Güneş artık Dersimde doğuyordu. Yaşadığımız topraklarda doğuşlarımız, sevinçlerimiz, sevgilerimiz ve nefretlerimiz zalim tanrıları tanımayacak bir doğuş gerçekleştirmişti. Bu topraklarda zalimin zulmü ile nasıl baş edileceğini Aliboğazi'nde destansı bir direniş yazan Gül ve Hasret yoldaşlar göstermişti.

Pozitif Ayrımcılık Üzerine - II

BM-Kadına Karşı Her Türlü Şiddetin Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) pozitif ayrımcılık uygulamasını ve %30 kota uygulamasının yaşama geçirilmesini istiyor. İmzacı devletler için bağlayıcı olan bu sözleşme, STÖ (Sivil Toplum Örgütleri) diye nitelendirilen kadın örgütlerinin de finansmanını sağlayarak harekete geçiriyor. Devletlerin hazırladığı faaliyet raporlarına alternatif “gölge raporları” hazırlatarak sürece dahil ediyor.

CEDAW'a benzer diğer bir örgütlenme de AB'ye bağlı Avrupa Kadın Lobisi (AKL/EWL)'dir. Toplumsal cinsiyet “eşitliği”ni AB politikalarının her alanına yerleştirilmesini amaçlayan bu örgütlenmeye, Türkiye 2004 yılında Avrupa Kadın Lobisi-Türkiye Koordinasyonu (AKL-TA/EWL-CT)'nu kurarak, KADER'in öncülüğünde başvurmuş ve katılmıştır. Bu örgütün çatısı altında Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yüz civarında kadın örgütü ve platform bulunmaktadır. (Radikal-Kriter Dergisi / Kasım 2009) Ve işleyişi CEDAW'la benzer şekildedir.

Bu örnek ve örgütlenmeleri önemsememizin, yazımıza dahil etmemizin nedeni; Türkiye'de yürütülen bu yönlü tartışma ve kampanyalarda etkin rol oynayan kadın örgütlerinin büyük bir bölümünün, bahsini ettiğimiz AB ve BM'ye bağlı örgütlenmelerden, kurumlardan beslenmesidir. Doğallığında emekçi kadın kitlelerinden beslenmeyen bu kadın örgütlerinin talepleri ve gündemleri de geniş kadın kitlelerinin daha acil sorunlarından ziyade burjuva demokrasininin biçimsel görüntü ve talepleriyle şekillenmektedir. Oysa işçi-emekçi kadın kitleleri için pozitif ayrımcılık öncelikle siyasi, ekonomik ilişkilerinden ve sosyal yaşamlarından savunulmak ve uygulanmak zorundadır. Kadınların yaşamda görünürlüğü sağlanmadan, toplumsal yaşama ve toplumsal üretime katılmaları teşvik edilmeden, bu yönlü engeller ve ayrımcılıklar geriletilmeden kadının siyasal yaşama çekilmesi de zorlaşmaktadır.

Diyebiliriz ki bu örgütlerin birçoğu pozitif ayrımcılığı esasta işçi-emekçi kadın kitleleri için değil burjuva, küçük burjuva kadın kitleleri için istiyorlar. Sorunu parlamentoda kadın temsiliyetinin yükseltilmesi ve oda,

dernek ve çeşitli işkollarında yönetici kadınların sayısının artırılmasına sıkıştırarak, vitrinlerini süslemek istiyorlar. Böylece kadının politikaya katılımını da niceliksel bir soruna indiriyorlar. İstatistiki verilerin yükseltilmesi sayesinde uluslararası platformlarda sorunun “çözüldüğü” ya da büyük adımlar atıldığı yanılsaması yaratıyorlar. Bu durumun ise toplumda kadının yaşadığı sömürü ve ezil-

mişliği makyajlayıp, perdelemekten başka işlevinin olmadığı kesin.

Bu kadın örgütlerinin diğer bir yönünü ise kadın araştırmalarında uzman öğretim üyesi Serpil Sancar ortaya koyuyor: “...Kadın hareketinin içindeki çoğu örgütlerin yapısı dönüşmüş; somut hedefli, sorun odaklı, uluslararası finansmanlı, profesyonel kadrolarda çalışan kadınlar için destek ve savunma hizmetleri üreten kadın örgütleri ortaya çıkmıştır. Bu gelişmenin devlet kurumlarının üstlendiği ve kamu hizmeti içine sokmadığı ‘kadın sorunları’ alanının kendi kendine yardım örgütlenmesine dönüşmesinin tipik bir örneği olduğu söylenebilir...” Serpil Sancar'ın açıklaması kimi burjuva kadın örgütlerine yapılan emperyalist patentli mali desteğin kaynağını ve nedenlerini de ortaya koyuyor. Bir taraftan emperyalist-kapitalist sistemin politikaları yaşama geçirilirken diğer taraftan ise sistemi besleyecek kimi boşluklar doldurarak sömürü sisteminin sürekliliği sağlanmış olunuyor.

Toplumda Kadının Durumu ve En Temel Talepleri

Bugün başta kadın erkek arasındaki

olmak üzere egemenler tarafından eşitsizliklerin, çelişkilerin daha da büyütüldüğü bir süreçten geçiyoruz. Altına imza atılan “uluslararası sözleşmeler” unutulup, kadın hareketinin onlarca yıl mücadelelerle elde ettiği kazanımları tek tek gasp edilirken kadınların var olan hak ve özgürlüklerinin de gerilediğine; “eşitlik” kavramının yerine “adalet” kavramının geçirildiğine tanıklık ediyoruz.

Elbette bu “adalet”in içi de dini-batıl inançla doldurulmaktadır. Bu “adalet” anlayışına göre; kadın doğuştan geri, eşitsiz ve erkekten eksiktir. “Fitrat”ına uygun olan ise iyi bir eş-anne ve ev kadını olmasıdır. Yani kadın “fitrat”ına uygun davranmalı, yerini, haddini bilmeli ve erkeğin uygun gördüğü “hakkından” fazlasını istememelidir.

Tam da bu koşullar içerisinde pozitif ayrımcılığa dair yaklaşımımızı ortaya koymadan önce, nerede ve hangi ihtiyacın ürünü olarak pozitif ayrımcılık anlayışını savunmamız gerektiğini belirleyebilmeliyiz. Bunun için kadının toplumdaki durumuna, konumuna genel hatlarıyla da olsa göz atmamız, nesnel zemini belli ölçülerde incelememiz yerinde olacaktır.

Toplumda kadının çifte sömürüye ve baskıya maruz kaldığını sıkça dillendiriyoruz. Bir de kadın ezilen ulus ya da milliyete mensupsa çifte baskıya üçüncü olarak ulusal baskı da eklenmiş oluyor. Burjuva-feodal ataerkil sistem bu baskıları din, aile, gelenek, töre, yoz kültür vb. ile besleyerek daha da katmerli hale getiriyor. Kadını erkeğe bağımlı, ev işlerinden sorumlu, çocuk-yaşlı, hasta bakıcısı

ücretsiz ev içi kölelere dönüştürüyor. Kadın toplumsal üretime katılsa da hem eşit koşullarda ve eşit ücretle katılmıyor hem de ev içi köleliği şu ya da bu oranda devam ediyor. Yaşadığı çifte baskı ve sömürünün bir yönü de buradan geliyor. Özellikle Türkiye gibi burjuva-feodal ülkelerde kapitalist üretim ilişkileriyle feodal üretim ilişkilerinin iç içe girmesi ve feodal değer yargılarıyla da birleşmesi, kadının yaşadığı sorunu daha da katmerleştiriyor, sömürüyü artırıyor. Kadınlar ev dışında ya hiç çalıştırılmıyor ya da sosyal hak ve iş güvenliğinden yoksun işlerde çalıştırılıyor. Kadınların çalıştırıldığı işler ise daha ziyade ev eksenli işler ve bunun uzantısı durumundaki temizlik, yemek yapımı, gündelikçilik, bakıcılık, yarı zamanlı işler, tarım işçiliği gibi güvencesiz işler oluyor. TÜİK'in verilerine göre ev eksenli çalışanların %96'sını kadınlar oluşturuyor. Yine kadınların teknik, bilgi ve becerilerinden yoksun bırakılmaları, kalifiye emeğe yeterince sahip olmamaları da kadınları esnek üretimle ve düşük ücretle emek yoğunluklu işlere (tekstil-montaj ve tarım gibi) yönlendiriyor.

Toplumda çocuk bakımının kadınların omuzlarına yıkılması ve işyerlerinde kreş, doğum izni vb. sosyal hakların olmaması (olanların da yeni yasalarla her geçen gün daha fazla gasp edilmesi) gibi etkenler de kadının işgücüne katılımında caydırıcı rol oynuyor. Yine doğum, çocuk gibi nedenler kadınların hukuksuzca işten çıkarılmalarının ya da ücretlerinin düşürülmesinin de gerekçesi oluyor. Aynı şekilde kriz zamanlarında da benzer gerekçeler ilk olarak kadınların işten çıkarılmalarının bahanesi oluyor.

Kadınlar eğitim ve sağlık hizmetlerine de en uzak olanlar ve en az yararlanabilenlerdir. Buna bir de eğitim ve sağlığın özelleştirilip taşeronlaştırılarak her geçen gün daha fazla paralı hale getirilmesi olgusunu da eklediğimizde bu tablo en olumsuz boyutta kadınları etkiliyor. Hem bu hizmetlerden yararlanıp kullanmaları bakımından hem de devletin yapması gereken bir dizi bakım ve benzeri işleri kadınların omuzlarını yıkarak, kadınların karşılıksız ev içi emek yükünün arttırılması bakımından...

Yine kadınlar şiddet, saldırı ve katli-

amların da hedefi durumunda. Günde üç kadının öldürüldüğü bu sistemde kadın üzerindeki toplumsal baskı artırılırken erkek egemen burjuva-feodal sistem tarafından kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz, kadın cinayetleri de tırmandırılmaktadır. Erkek egemen yargı tarafından da bu saldırılar teşvik ediliyor. Kadın aleyhine taciz-tecavüzcüler, katiller korunmaktadır.

Kısaca kadın yaşamda siyasi, ekonomik, sosyal, hukuki, kültürel, psikolojik, cinsel vb. birçok yönüyle eziliyor, cinsiyetçi bir ayrıma maruz kalıyor. Bizim pozitif ayrımcılık taleplerimiz de esasta kadının yaşadıkları üzerinden, onun durumunu, konumunu yükseltmeye yönelik olacaktır. Somutta her sorun özgülünde ne tür teşvikler ve haklar talep ederek mücadelesini yürüteceğimiz ise ayrıca ayrıntılandırılmalıdır. Bu da ancak pratik içinde belirlenebilir. Burada ancak işçi-emekçi kadınların en temel bazı taleplerini sıralayabiliriz ancak:

*Cinsiyetçi iş bölümüne son verilmesi ve kadın organizmasına zararlı olmayan tüm iş dallarında, fabrika ve atölyelerde kota uygulanarak daha fazla kadının istihdam edilmesi;

*Kadınların düşük ücretle çalıştırılmasından vazgeçilerek eşit işe eşit ücret verilmesinin sağlanması;

*Ücretli doğum izninin tanınması ve hamile olduğu için kadınların işten çıkarılmasının engellenmesi;

*Kadınların çalıştığı tüm fabrika, atölye, işletme ve kamu kurumlarında kreş, çocuk yuvaları ve emzirme odalarının açılması;

*Çocuğu olan kadınlara emzirme parası ve çocuklar için ek ücret ödenmesi;

*Kriz bahanesiyle kadınların işten çıkarılmalarına son verilmesi;

*Kadın emeğinin sömürüsünü dizginsiz hale getiren esnek, taşeron ve güvencesiz ev eksenli çalışmalara son verilerek, bunların uygun iş ortamlarında güvenliği ve güvencesi sağlanarak yapılması;

*Yarı zamanlı işler ve tarım işçiliği gibi kayıt dışı tüm iş dallarında tam ücret, iş güvenliği ve sosyal güvenlik haklarının sağlanması;

*Ücretsiz eğitim ve sağlık hakkının tanınması, bunların güvence altına alınması;

*Örgütlenme ve sendikal haklarının kullanılmasının önündeki engellerin kaldırılması;

*Sendika, dernek vb. yönetici organlara kadınların daha fazla katılımının sağlanması için kota uygulanması ve buralarda da kreş, çocuk odası vb. bölümlerin açılması, örgütlenmelerde

kadınların ihtiyaçlarına göre düzenleme yapılması;

*Kadına yönelik cinsiyetçi söylem ve düzenlemelerin ortadan kaldırılması;

*Kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüzlere karşı kadınlar için yardım ve örgütlenme merkezlerinin oluşturulması;

*Kadına yönelik şiddetin ve şiddet uygulayıcılarının teşhir ve tecrit edilmesi;

*Kadınların özgürce yaşam ve can güvenliğinin sağlanması...

Kısaca bizler kadınların eşitsizliğine, ezilmişliğine ve sömürüsüne yol açan her türlü baskıya karşı çıkar, kadınların toplumsal yaşama, üretime, politikaya katılımını teşvik edecek bunlara benzer her türlü talep ve isteklerini

destekleriz. Kadınların demokratik haklarının geliştirilmesinde onlarla birlikte mücadele yürütür, kadınların enerjilerinin sınıf mücadelesine kanalize edilmesi için çaba harcarız. Kadınların ilerici olan her türlü talep ve istekleri için onlarla bütünleşiriz. Bu yanlış değil olması gereken devrimci-komünist tutumdur. Şimdi bu tutumu açıklayalım, yani devrimci ve komünist saflardaki pozitif ayrımcılık anlayışını değerlendirelim.

Pozitif Ayrımcılık ve Kadının Desteklenmesi Anlayışına Devrimci-Komünistlerin Yaklaşımı Nasıl Olmalı?

Pozitif ayrımcılık anlayışı konusunda dün göre belli ilerlemeler olsa da TDH içerisinde hala tam bir netlik olmadığını görüyoruz. Kimi çevreler bu anlayışı "Ayrımcılığın her türüsüne karşı olmak" adı altında toptan reddedip, pozitif ayrımcılığın Marksizm'le ilgisinin olmadığını savunurken kimileri de küçük burjuva feminizmine kayarak, pozitif ayrımcılığı her derdin "devası" olarak görüyorlar. Kadının toplumsal konumunun geriliğini, sınıf mücadelesindeki azlığını kota vb. idari tedbirlerle aşmayı hedefliyorlar. Elbette bu iki yaklaşımın TDH'yi içerisinde değişik tonları da bulunuyor. Ancak özü ve gıdası aynı yanlıştan

besleniyor. Bu yaklaşımların hepsinde ortaklaşan öz, somut koşulların yeterince kavranamaması, demokrasi ve devrim mücadelesinin birbirinden kopartılması olduğunu görüyoruz.

Biz, kadın sorununun her şeyden önce toplumsal, ekonomik kökenleri olan tarihsel bir sürecin ürünü olduğunu biliyoruz. Bu anlamda diyebiliriz ki kadın sorunu, kadın cinsinin ezilmişliği, sömürsü üzerine şekillenen bir demokrasi sorunudur da. Bizim gibi faşizmle yönetilen ülkelerde ise demokrasi sorunu aynı zamanda devrim sorunudur.

Buradan yola çıkıp demokrasi-devrim denkleminde bakarak; biz daha fazla eşitlik demokrasi ve reformlara karşı mıyız diye sorabiliriz. Cevabımız elbette ki hayır olacaktır. Bunların tek

dığımız, alacağımız tutum gibi...

Bu durumda biz proleter devrimciler, toplumda eşit olmayan kesimlere ek haklar verilerek desteklenmesi şeklinde tanımlananan pozitif ayrımcılık anlayışını benimsiyor, demokratik haklar mücadelesinin bir parçası olarak değerlendiriyoruz. Kadın yaşamın her alanında daha geri pozisyonda bulunuyor. Zulme, sömürüye, baskıya daha fazla maruz kalmaktadır ve ezilenin de ezileni durumundadır... Bizler kadının yasal, hukuki tam hak eşitliğini savunup mücadele edeceğimiz gibi bunu sadece kağıt üzerindeki eşitlikle de sınırlandıramayız. Kadının haklarını kullanabilmesi, yaşamda somutlaştırabilmesi için ek tedbirler, teşvikler ve daha fazladan haklarla desteklenip, sağlanmak durumundadır. Bu noktada referansımız Mao yoldaşın "eşit olmayan insanlara eşit haklar verirseniz, eşitsizliği ince bir ayrıntısına kadar devam ettirmiş olursunuz." şeklindeki sözüdür. Kadınlık erkek arasındaki eşitliğin hukuki temelleri sağlanmış olsa dahi eşitsizlik giderilmiş olmaz. Kadının bilinç dünyasında bin yılların yarattığı sosyal, ekonomik, ahlaki, psikolojik temeli olan bir ezilmişlik sömürü ve edilgenlik de mevcuttur. Bunlar bir fırça, bir kalem darbesiyle giderilebilecek eşitsizlikler değildir. Nasıl ki kölelik iliklerine, kemiklerine kadar işlemiş olan, bunu bir gece de söküp atamıyorsa, kölelik zincirlerini bir darbe ile kıramıyorsa; kırıldığına da zincirin oluşturduğu yaralar tedaviyi gerektiriyor ise aynı durum ilk köleliği yaşayan kadın için de geçerlidir. Bin yılların esareti hemen sökülüp atılamayacaktır. Atıldığında da oluşan tahribat tedaviyi gerektirecektir. Ezilen kadınlara uygulanacak tedavide ek tedbirler, teşvikler ve adım adım geliştirilecek hak alma mücadelesinin içinde biçimlendirilmelidir.

Eşitsizliğin olduğu yerde sadece eşitliği savunmak, eşitsizliğin yeniden üretilmesini savunmak olacaktır. Marx'ın ifadesi ile "eşit haklar kavramı, eşit olmayan emek için eşit olmayan bir hak getirir." Tıpkı aynı işi yapıp, eşit ücret alan; bakmak zorunda olduğu çocukları olan bir işçi ile böylesi bir yükümlülüğü olmayan işçi arasında, aldıkları eşit ücretin birinin yoksunluğuna diğerinin varlığına yol açması gibi... Benzer durum yaşamda eşit olmayan kadınlar için de geçerlidir. Kaldı ki herhangi bir hakkın kullanımı bile öncelikle bilinçlenmeyi gerektirmektedir. Pozitif ayrımcılık konusunda devrimci-komünistlere en iyi yol gösterecek pratik Sovyet devrimidir. Buna göz atmamız ek hak ve tedbirler anlayışını da daha iyi anlamamızı sağlayacaktır.

FRIEDRICH ENGELS

İşçi sınıfının kendi geleceğini kuracak olan Marksizm'in kuramcılardan komünist usta Friedrich Engels'in ölüm yıldönümünde O'nun anısına bir başka komünist ustanın, Lenin'in yazmış olduğu bu makaleyi yayınlıyoruz...

5 Ağustos 1895'te Friedrich Engels, Londra'da öldü. Dostu (1883'te ölen) Karl Marks'tan sonra, Engels, bütün uygar dünyanın modern proletaryasının en yetkin bilim insanı ve öğretmeni idi. ...

Kırklarda, iki arkadaş zamanlarının sosyalist yazınına ve toplumsal hareketlerine katıldıklarında, tamamen yeniydiler. Siyasal özgürlük savaşımına kralların, polis ve din adamlarının despotizmine karşı savaşıma katılan, yetenekli ve yeteneksiz, dürüst ve dürüst olmayan birçok kimse vardı, bunlar, burjuvazinin çıkarları ile proletaryanın çıkarları arasında uzlaşmaz karşıtlık olduğunu gözlemleyemiyorlardı. Bu kimseler, işçilerin bağımsız bir toplumsal güç olarak hareket etmeleri düşüncelerini kabul edemiyorlardı. Öte yandan, yalnızca yöneticileri ve egemen sınıfları çağdaş toplumsal düzenin adaletsizliklerine inandırmanın yeterli olacağına ve o zaman yeryüzünde barışın ve evrensel gönencin kolayca kurulacağına inanan, kimi de deha sahibi, birçok hayalci vardı. Savaşsız bir sosyalizmin düşünüyüyorlardı. Marks ve Engels'in işçi sınıfına yapmış oldukları hizmetler, birkaç sözcük içinde şöyle ifade edilebilir: onlar, işçi sınıfına kendini bilmeyi, kendi bilincine ulaşmayı öğrettiler, ve boş hayallerin yerine bilimi koydular.

İşte bunun içindir ki, Engels'in adı ve yaşamı her işçi tarafından bilinmelidir. ...

Engels, 1820 yılında, Prusya krallığının Ren eyaletindeki Barmen'de doğdu. Babası bir imalâtçıydı. 1838'de Engels, aile koşullarının zorlamasıyla, lise öğrenimini yarıda bırakarak, Bremen'deki bir ticarethaneye kâtip olarak girmek zorunda kaldı. Ticari işler, Engels'in, siyasal ve bilimsel eğitimini sürdürmesini engellemedi. Daha lisedeyken otokrasi ve bürokratların zorbalığına karşı kin beslemeye başlamıştı. Felsefe çalışmaları onu daha da ileri götürdü. Bu sırada Hegel'in öğretisi, Alman felsefesine egemendi. Engels, onun izleyicisi oldu. Her ne kadar Hegel'in kendisi Berlin Üniversitesi'nde bir profesör olarak hizmetinde bulunduğu mutlakçı Prusya devletinin bir hayranı

idiyse de, Hegel'in öğretisi devrimciydi. Eğer her şey geliyor, eğer kimi kurumların yerini başkaları alıyorsa, neden Prusya kralının mutlakiyeti ya da Rus çarının mutlakiyeti, geniş bir çoğunluğun zararına küçük bir azınlığın zenginleşmesi, ya da burjuvazinin halk üzerine egemenliği sonsuzluğa dek devam etsindi? Marks ve Engels, Hegel'in öncesiz ve sonrasız gelişme süreci düşüncesini alıkoyarlarken önyargıyla kabul edilen idealist görüşü reddettiler, yaşama bakarken gördükleri ki doğanın gelişmesini açıklayan şey zihnin gelişmesi değildir, tersine, zihnin açıklanması, doğadan, maddeden çıkarılmalıdır... Hegel ve öteki Hegelcilerden farklı olarak Marks ve Engels, materyalistler. Dünyaya ve in sanlığa materyalist açıdan bakarak, tıpkı bütün doğa olaylarının temelinde maddi neden ler olduğu gibi aynı biçimde insan toplumunun gelişmesinin de maddi güçlerin, üretici güçlerin gelişmesiyle koşullandırıldığını gördüler. Gereksinimlerinin giderilmesi için gerekli olan şeylerin üretiminde insanların bir biriyle olan ilişkileri, üretici güçlerin gelişme düzeyine bağlıdır. Ve toplumsal yaşamın bütün görüngülerini, insanın özlemlerini, fikirlerini ve yasalarını açıklayan da bu ilişkilerdir. Sosyalistlerin yapması gereken tek şey, modern toplumdaki durumuna bağlı

olarak, hangi toplumsal gücün sosyalizmin gerçekleştirilmesinde çıkarı olduğunu kavramak ve bu güce çıkarlarının ve tarihsel görevinin bilincini vermektir. Bu güç, proletaryadır.

Engels, proletaryayı, İngiltere'de, babasının ortağı bulunduğu ticarethanede çalışmak için 1842 yılında geldiği, İngiliz sanayi inin merkezi olan Manchester'de tanıdı. Engels, burada, fabrikanın bürosunda oturmakla yetinmedi, işçilerin başlarını soktukları sefil mahalleleri gezdi, onların yoksulluk ve sefaletini kendi gözleriyle gördü. Ama kendini kişisel gözlemleriyle sınırlamakla da kalmadı. İngiliz işçi sınıfının durumu hakkında kendinden önce yazılanların tümünü okudu, ele geçirebildiği bütün resmi belgeleri büyük bir dikkatle inceledi. Bu çalışma ve gözlemlerin ürünü, 1845'te yayınlanan bir kitap oldu: İngiltere'de Emekçi Sınıfın Durumu. Engels'in İngiltere'de Emekçi Sınıfın Durumu'nu yazmakla, yaptığı hizmetin büyüklüğünü yukarıda belirtmiş-tik. Engels'ten önce de, birçok kimse, proletaryanın acılarını yazmış ve ona yardımın gerekli olduğunu belirtmiş-tir. Proletaryanın yalnızca acı çeken bir sınıf olmadığını; aslında proletaryayı dayanılmaz bir biçimde ileri iten ve sosyal kurtuluşu için savaşmaya zorlayan şeyin içinde bulunduğu utanç verici ekonomik durum oldu-

ğunu söyleyen ilk kişi Engels'tir. Ve savaşan proletarya kendine yardım edecektir. (...) Kitap, kapitalizmin ve burjuvazinin müthiş bir suçlamasıydı ve derin bir etki yarattı. Engels'in kitabı, modern proletaryanın durumunu en iyi biçimde sergileyen bir belge olarak, her yerde anılmaya başlandı.

Engels'in sosyalist oluşu, İngiltere'ye gelmesinden sonradır. Manchester'da o zamanın İngiliz işçi hareketinde etkin olan kişilerle ilişki kurdu ve İngiliz sosyalist yayınları için yazmaya başladı. 1844'te Almanya'ya dönerken, Paris'te, daha önceden mektuplaştığı Marks ile tanıştı. Paris'te, Fransız sosyalistleri ve Fransız yaşamının etkisiyle Marks da sosyalist olmuştu. Burada, iki dost, Kutsal Aile, ya da Eleştirel Eleştirinin Eleştirisi adı altında ortaklaşa bir kitap yazdılar. İngiltere'de Emekçi Sınıfın Durumu'ndan bir yıl önce yayınlanan ve büyük bölümü Marks tarafından yazılan bu kitap, temel düşüncelerini yukarıda anlatmış olduğumuz, devrimci materyalist sosyalizmin temel-lerini içermektedir. (...)

1845'ten 1847'ye kadar Engels, Brüksel ve Paris'te bilimsel incelemeler ile Brüksel ve Paris'teki Alman işçileri arasındaki pratik çalışmaları birleştirerek yaşadı. Burada, Marks ve Engels, gizli Alman Komünist Birliği ile ilişkiler kurdular, birlik, onları, kendi kurmuş oldukları sosyalizmin temel ilkelerinin açıklanması ile görevlendirdi. Marks ve Engels'in ünlü Komünist Partisi Manifestosu böyle doğdu, 1848'de yayınlandı. Bu küçük kitapçık ciltler değerindedir: Bugüne kadar onun ruhu uygar dünyanın örgütlenmiş ve mücadele vermekte olan tüm proletaryasına güç vermiştir ve ona yol göstermiştir.

Önce Fransa'da patlayan ve sonra da öteki Batı Avrupa ülkelerine yayılan 1848 Devrimi, Marks ve Engels'i gerisin geri, doğdukları ülkeye götürdü. Burada, Renan Prusyası'nda, Köln'de yayınlanan demokratik Neue Rheinische Zeitung'un yönetimini aldılar. İki arkadaş Renan Prusyası'ndaki bütün devrimci demokratik amacın can damarı oldular. Gericiler güçlere karşı, halkın özgürlüğünü ve çıkarlarını savunmada sonuna kadar mücadele ettiler. Bildiğimiz gibi, gericiler üstün geldiler. Neue Rheinische Zeitung yasaklandı. Sürgün olduğu sırada Prusya yurttaşlık hakkını yitirmiş olan Marks, sınırdışı edildi; Engels silahlı halk ayaklanmasında yerini aldı, üç muharebede, özgürlük için dövüştü ve isyancıların yenilgi-

sinden sonra, İsviçre yoluyla Londra'ya kaçtı.

Marks da Londra'ya yerleşti. Engels, kırklarda çalışmış olduğu Manchester ticari firmasında, kısa zaman sonra yeniden kâtip oldu, daha sonra da, oraya ortak oldu. 1870'e kadar, Marks Londra'da, o da Manchester'de yaşadı, ama bu, onların en canlı bir fikir alışverişini sürdürmelerini engellemedi: aşağı yukarı her gün mektuplaştılar. Bu mektuplaşmalarda, iki arkadaş, karşılıklı görüşlerini ve buluşlarını birbirlerine iletiler ve bilimsel sosyalizmin hazırlanmasında işbirliğini sürdürdüler. 1870'te Engels, Londra'ya geçti ve en etkin nitelikteki ortak entellektüel yaşantıları, 1883'te Marks'ın ölümüne kadar sürdü. Bu çalışmaların meyvesi, Marks yönünden, çağımızın ekonomi politişinin en büyük yapıtı olan Kapital, Engels yönünden de irili ufaklı bir dizi yapıtı oldu. Engels'in yapıtları arasında şunları sayabiliriz: Dühring'e karşı (felsefe, doğa bilimleri ve toplumsal bilimlerin çok önemli sorunlarını tahlil ettiği) polemik ya-

pıt, Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni.

Marks, sermaye üzerine yapmış olduğu engin çalışmasının son düzeltmelerini yapmadan öldü. Ne var ki, müsvetteler tamamlanmıştı, arkadaşının ölümünden sonra, Engels, Kapital'in ikinci ve üçüncü ciltlerinin hazırlanması ve yayınlanması gibi ağır bir görevi yükledi. İkinci cildi 1885'te, üçüncü cildi de 1894'te yayınladı (ölümü dördüncü cildin hazırlanmasını önledi). Bu iki cilt son derece büyük bir emek gerektirmişti. Avusturyalı sosyal demokrat Adler, haklı olarak, Kapital'in ikinci ve üçüncü cildini yayınlamakla Engels'in, dostu olan bir deha ya yüce bir anıt, farkında olmadan, üzerine silinmez bir biçimde kendi adını kazıdığı bir anıt diktiğini belirtmiştir. Gerçekten de Kapital'in bu iki cildi, iki insanın yapıtıdır: Marks ve Engels'in. Eski hikâyeler, dostluğun çeşitli dokunaklı örnekleriyle doludur. Avrupa proletaryası diyebilir ki, onun bilimi, aralarında, insan dostluğu konusunda en dokunaklı eski hikâyelerin de ötesine

geçen bir ilişki bulunan iki bilim adamı ve savaşı tarafından yaratılmıştır. Engels, her zaman -ve, genel olarak, çok haklı olarak- kendisini Marks'tan sonraya koymuştur. Eski bir arkadaşına "Marks yaşamdayken, ben ikinci keman oldum" diye yazmaktadır. Yaşayan Marks'a olan sevgisi ve ölen Marks'ın anısına saygısı sınırsızdı. Bu boyun eğme savaşı ve bu sert düşünür, derin bir sevgi ile dolu bir ruh taşıyordu.

1848-49 hareketinden sonra, Marks ve Engels sürgünde kendilerini yalnızca bilimsel araştırmalarla sınırlamadılar. 1864'te Marks, Uluslararası İşçi Birliği'ni kurdu ve bu kuruluşu bir on yıl boyunca önderlik etti. Engels de bu çalışmalarda aktif bir görev aldı. Marks'ın fikirlerine uygun olarak, bütün ülkelerin proletaryasını birleştiren Uluslararası Birliğin çalışması, işçi sınıfı hareketinin gelişmesi içinde son derece önemli bir yer tutmaktadır. Ama, Uluslararası Birliğin yetmişlerde kapatılması bile, Marks ve Engels'in birleştirici rollerini ak-satmadı. Tersine, denilebilir ki işçi

sınıfının manevi önderleri olarak, önemleri, hareketin kendisinin de kesintisiz büyümesi nedeniyle, sürekli olarak arttı. Marks'ın ölümünden sonra Engels, Avrupa sosyalistlerinin danışmanı ve önderi olmayı tek başına sürdürdü. Onun öğüt ve direktifleri, aynı ölçüde, hükümetin zulmüne karşı, hem güçleri hızla ve durmadan büyüyen Alman sosyalistleri tarafından, hem de ilk adımlarını iyi düşünmek ve tartmak zorunda olan İspanyol, Romanyalı ve Ruslar gibi geri kalmış ülkelerin temsilcileri tarafından tutuluyordu. Bunların hepsi, yaşlı döneminde, Engels'in zengin bilgi ve deneyim hazinesinden yararlanıyorlardı (...)

Onun kişiliğinde Rus devrimcileri en iyi dostlarını yitirmiş oldu.

Her zaman, Friedrich Engels'in, proletaryanın büyük savaşçısının ve öğretmenin anısını analım!

*Engels'e aittir.

Faşist Bir Generaldi Babası... (Cemil Oka)

Faşist bir general idi babası... Babasına karşı başlar kavgası... Baba dedi geldi savaş sırası, halkın savaşını seçti yoldaşım. Devrilir bu düzen mutlak devrilir. Bir halk savaşçısı böyle can verir. Doğruya adanmışlar yücelir kök olur. Zulmün çarklarını bozdu yoldaşım

Aldı silahını siperine geçti. Teslimiyet değil ölümü seçti. Yaralı yaralı vuruşup düştü. (Cemil Oka şehit düşüktükten sonra yoldaşları ve halk arasında söylenen bir marş)

Militalığın, kararlılığın ve cesaretin

sembölü olan Cemil Oka (Keko) bir generalin çocuğu olarak 1954 yılında Eskişehir'de dünyaya geldi.

Okul yıllarında siyasal konulara ilgisi onu devrimci saflara çekmişti. Atik, kararlı ve bitmez tükenmez enerjisi ile Partizan yüreklerle buluşması da fazla zaman almadı. O dönemde İstanbul'daki hareketli siyasal yaşamının da etkisi ile kısa sürede gelişti. Örgütçü yanı özellikle de askeri eylemlerdeki başarısı ile öne çıktı. Artık kamulaştırma, ihbarcı işbirlikçi ve faşistlerden hesap sorma eylemlerinin aranan ismi olur. Birçok eyleme komutan ve savaşçı olarak imza atar. Orhan Bakır'ın Buca zindanları'ndan kaçırılma eyleminde o vardır. Onda mücadelenin sınırları yoktur. Yapılmaz denileni yapar. Yaratıcıdır. Her koşulda enerjisi ve kararlılığı ile bir olanak yaratmayı başarır.

Orhan Bakır'ın Ege faaliyetinden kısa bir süre sonra bu bölgedeki askeri faaliyetler için İzmir'e gelir. Faaliyet sırasında gittiği bir evde polis kurduğu karakola düşer. Ancak atak yapısı sayesinde çatışmaya girerek kurtulmayı başarır. Kovalamaca başlar. Takip bir çıkmaz sokağa kadar sürer. Duvarların yüksekliği üç metreden fazladır ve onu açacak bir basamak da yoktur. Ancak Cemil Oka, MİT'i çaresizlik içinde bırakarak adeta sır olacaktır. Her koşulda üre-

tebilme, düşmandan bir adım önde olma bilincidir bu.

Buna benzer sayısız örnek yaşanır. Cemil Oka kısa sürede düşmanın korkulu rüyası haline gelir. Düşman izine rastladığı her yeri didik didik etmektedir. Ancak Cemil onlarla alay eder. MİT tarafından Ege bölgesinde aranırken o İstanbul'da eylemindedir.

İstanbul Okmeydanı'nda bir banka kamulaştırma eylemi sırasında polisle girdiği bir çatışmada yaralanmasına rağmen çemberi yarıp izini kaybettirmeyi başarır. Ve parayı yoldaşlarına ulaştırır. Göztepe'de tedavi olduğu evi daha sonra tespit eden ve başlarında Uğur Gür ve Mete Altan gibi azılı faşistlerin bulunduğu devlet güçlerinin "teslim ol" çağrılarında o da diğer yoldaşları gibi silahları ile karşılık verir. Uğur Gür faşistini yaralayan Cemil Oka ağır yaralanır. Çatışma sonrası içeriye giren çelik yelekli polisler 27 Ağustos 1977'de Cemil'i alçakça katlediler.

Cemil Oka içinden geldiği aile yapısı ve babasının MİT generali olması ile öne çıkan yoldaşlarımızdandır.

Babasına karşı başlar kavgası...

Zengin ve varlıklı bir ailenin çocuğudur. Rahat ve lüks içinde yaşamak tadır. Babası Nazi Oka Elazığ, Malatya, Bingöl, Tunceli ve Muş illeri

sıkıyönetim komutanıdır. Asker kökenli bir ailede yetişen Cemil Oka, Partizanlarla tanıştıktan sonra hayata bakışını değiştirir. Faşist MİT generali olan babasına ve ailesinin vaat ettiği olanaklara karşı tavır alarak safını yoksul, emekçi milyonlardan yana seçer. Bir yanda halkı postalları altında inim inim inleyen babası, öte yanda buna karşı yüreği, canı kanı ile savaşanlar. Cemil yetiştiği kültüre karşı amansızca bir mücadele yürüterek çelikleşir. Önce ailesi ile karşı karşıya gelmek zorundadır. Onlarla tartışır ancak tepkileri serttir. O da ailesine karşı tavır alır. Bir süre sonra evi terk eder. Bunun üzerine babası Cemil'in faaliyet yürüttüğü bölgelerde aylarca çeşitli kılıklara girerek peşine düşer. Amacı "bir anarşisti ölü veya diri ele geçirmektir". Artık feodal baba oğul ilişkisi yerini iki sınıfın, iki dünyanın amansız savaşımına bırakmıştır. Oğlu da olsa Cemil Oka bir isyancıdır. Komprador patron ağaların bir uşağı olarak üzerine düşleni yapacaktır. Buna karşılık Cemil Oka da ezilen emekçi milyonların, zulme sömürüye ve haksızlıklara karşı bin yılların kını ile kuşanmıştır.

Cemil Oka'nın yaşamı iki sınıf arasındaki çatışmanın en görünür olduğu sahnelerle doludur. Yetiştigi ortam, ailesinin kökeni ve babasının niteliği Cemil'in duruşunu daha bir anlamlı

kılmaktadır. O, doğadaki tüm yaşama ruh veren sınıf mücadelesinin derinliğine ulaşmayı başarmış ve bunun gereklerini büyük bir kararlılık ve inançla pratiğe geçirmiştir.

Cemil Oka, sınıf düşmanlarına karşı netliğin ve militan çıkışın bir örneği olarak daima ilham kaynağımız olacaktir. İçinden çıktığı kültüre karşı

kendi içinde verdiği mücadele ile insanın istediğinde neler başarabileceğine dair önümüzde duran canlı bir örnektir. Bir insanın ailesine karşı koyuşu belki de ilk devrimci atılımıdır. On yıllar boyunca düzenin killendirdiği aile ortamında yoğrulan bir insanın önündeki ilk engellerdendir feodal bağları. Yüzyılların getirdiği

geleneklerin ağır yükünü gencecik bilinçlere aşılabilir. Meclisi, hükümeti ordusu, polisi, istihbaratı, devlet kurumları ile yaşamın her alanın nüfuz eden toplumsal dokunun en küçükhücrelidir aile. Birey kendi adımlarıyla yürümeye başlayana kadar burada dışarıdaki yaşama hazır hale gelir/getirilir. İşte bu yüzden Cemil

Oka'nın yaşamı değişimin hızına ve gücüne dair anlamlı dipnotlarla doludur.

O, bunlarla olduğu kadar aynı zamanda mücadele içindeki cesareti, atılganlığı, bitmez tükenmez enerjisi ve kitlelere yaydığı sevgi ile de bize her zaman başvuracağımız büyük bir miras armağan etmiştir.

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Kenan Güzel; 11 Eylül 1985'te yılında Erzincan'da doğan Kenan Güzel, ilkokul 3. sınıfa kadar burada okudu. 9 yaşındayken ailesi ile birlikte Bursa'ya yerleşti. İlk ve ortaokulu burada tamamladı. Ekonomik zorluklar nedeniyle ailesi ile birlikte Avusturya'ya göç etti. Avusturya'da Linz Umut Kültür Merkezi'nde bağlama hocaları yapmaya başladı. Gençliğin sempatisini kazanan Kenan Güzel, YDG çevresinde düzenlenen tüm etkinliklerde yer aldı. 2000 yılında ATİK-YDG Kültür Festivali'nde kendi dalında birincilik kazandı. 28 Ağustos 2001'de gittiği bir gölde boğularak yaşamını kaybetti.

Sinan Gürer; 30 Ağustos 1994 tarihinde Erzincan'da Ordu Caddesi'nde bir arkadaşlarıyla birlikte sivil faşistlerle girdiği kavgada şehit düştü. Görgü tanıkları olayı polislin tezgahladığını söylemiştir.

KEPİR ÇATIŞMASI

23 Ağustos 1992 günü on iki kişilik bir TİKKO birliği Ovacık Kepir Yaylası mevkiinde bir ihbar sonucu pusuya düşürülür. Çatışma 12 saat sürer. Savaşçılar Yıldız Ayrık, İmam Cem İştmez, Akın Uzun ve komutan Dursun Erkul ilk çatışmada şehit düştüler. Gazel Meral yaralı ele geçirilerek işkencede katledilir.

Dursun Erkul; Gerillanın Cemil'iydi. Tecrübeli ve militandı. Taam çocukken Dersim'de soluduğu neşesini Partizan saflarında Karadeniz dağlarına taşıdı. Artvin- Şavşat halkının gönlüne taht kurdu. Genizlik yıllarında Keçiören Kuşcağız Mahallesi'nde yoksul geçekondulu Ankaralılar kadar sevdi onu Karadeniz. Dursun Erkul 1980 öncesi mücadeleye 1990'da da gerillaya katıldı.

Yıldız Ayrık; 1968 Dersim merkez Çemre köyünde doğan Yıldız Ayrık (Eylem) Dersim'in Birma köyünde toprağa verildi. Cenaze töreninin olduğu gün Dersim, Mazgirt, Hozat ve köylerinde bir günlük kepenk ve kontak kapatma eylemleri gerçekleştirildi.

Akın Uzun; "Olunacaksa halkın ordusunun askeri olunmalıdır. Yoksul emekçi halkın uğruna savaşılmalıdır"

diye düşünmüştü Akın Uzun da. 1965 Rize doğumlu olan Akın Uzun halk ordusuna gençlik örgütü TMLGB'den katıldı. Emekçi bir ailenin çocuğu olan Akın Uzun, TC ordusunda kısa bir süre kaldıktan sonra firar etmiştir. Ve artık ayağında yoksul halkımıza zulmedenlerin postalı değil gerillanın mekabı vardır.

İmam Cem İştmez; 1973 Elazığ doğumlu olan İmam Cem İştmez (Mete). Aslen Dersim Ovacık'lıdır. Konfeksiyon işçisi iken 1992'de gerillaya katılan Cem İştmez, Gazel Meral'le birlikte görkemli bir cenaze töreniyle Ovacık halkının coşkulu katılımı eşliğinde toprağa verildi.

Gazel Meral; 1971 Dersim Ovacık Burnak köyü doğumlu Gazel Meral (Yıldız) bu çatışmada yaralı olarak düşmanın eline geçmiş yapılan işkenceler sonucu katledilmiştir.

***

Hüseyin Kılığ; Faşist TC'ye askerlik yapmayı reddederek halk ordusuna katılan Hüseyin Kılığ, 1964 yılında Dersim'in Zağge köyünde dünyaya geldi. Devrimci mücadeleye Partizan saflarında katılan Hüseyin Kılığ, örgütlü bir sempatizan olarak bir gerilla birliği ile birlikte 20 Ağustos 1983 gecesi Pülümür'ün Şampaşa Karaderbent köyüne giderler. Hüseyin Kılığ elindeki tambura silahla köy köpeklerine karşı kendini savunmaya çalışırken emniyet mandalı açık olan silahını salladığı anda silah ateş alır ve tek kurşunla yaralanır. Pülümür Sağlık Ocağı'na götürülen Hüseyin Kılığ, olayın ihbar edilmesi üzerine yakalanarak yaklaşık 15 saat sonra 21 Ağustos 1983'te katledilir.

Hakan Karabulut; 1971 yılında Balıkesir'e bağlı Bigadiç-Akyar köyünde dünyaya gelen Hakan yoldaş, küçük yaşta Almanya'ya gitti.

Hakan, 1989'da Almanya'da Proletarya Partisi ile tanıştı. Villingen, Freiburg ve çevresinde faaliyet yürüttü. Partinin 2. OPK ile ciddi bir sürece girdiği koşullarda ülkede ve kırsalda faaliyet yürütmek isteyen Hakan Karabulut, bu dileğini "Avrupa beni boğuyor, buradaki mücadele beni tatmin etmiyor. Ülkeye

gidip gerilla mücadelesi içinde yerimi alacağım" şeklinde belirtiyordu. Ayrıca "Parti nişanımdır, beni bir gerilla olarak kabul ettiği gün ise düğünüm olacak" diyen Hakan Karabulut, 13 Ağustos 1998 tarihinde, Tokat'ta düşman güçleriyle girdiği çatışma sonucunda o sevdalı olduğu dağlarda ölümsüzlüğe ulaştı.

Ali Karakaş; Proletarya Partisi saflarında mücadele yürüten Ali Karakaş, 1991 yılı Ağustos ayında trafik kazasında yaşamını kaybetti.

Hasan Ataç; Proletarya Partisi saflarında mücadele yürüten Hasan Ataç, 13 Ağustos 1985 tarihinde İzmir Derince'de katledildi.

Yıldırım Otansev; Proletarya Partisi saflarında mücadele yürütürken yakalandığı hastalık sonucu Ağustos ayında yaşamını kaybetti.

Cemil Oka; 1954 Eskişehir doğumludur. Faşist bir generalin oğlu olmasına rağmen, safını halktan, devrimden yana belirlemiştir. Okmeydanı'nda bir kamulaştırma eyleminde, çıkan çatışma sonucu 27 Ağustos 1977'de yaralıyken ele geçirilerek katledilir.

Cemil Çelik; Sivas Banaz doğumludur. 27 Ağustos 1979'da faşistler tarafından arkadan vurularak katledilmiştir.

Sinan Gürer; 30 Ağustos 1994'de Erzincan'da Ordu caddesinde sivil faşistlerle girdiği kavgada şehit düştü.

Düzgün Öztürk; 1937 Dersim Hozat Geçimli köyü doğumludur. 1938 Sürüngünü'nde ailesiyle birlikte Afyon'a göç ettirildi. 1965'te geçimini sağlayabilmek için Almanya'ya göç etti. 1978'de Proletarya Partisi'nin düşünceleriyle tanıştı. ATİŞ ve Ulm Halk Ocağı içerisinde faaliyet yürüttü. Ulm Tohum Kültür Merkezi kurucuları arasında yer aldı. 1999 yılında yakalandığı kanser hastalığı nedeniyle 8 Ağustos 2001 tarihinde hayatını kaybetti.

Katip Saltan; Almanya'da işçi olarak çalışırken Proletarya Partisi'nin yurtdışı faaliyetinde yer alır. 19 Ağustos 1980'de bıçaklanarak katledilir.

Hüseyin Doğan; 1944 yılında Dersim'in Pülümür ilçesinde dünyaya

gelen Hüseyin Doğan ekonomik nedenlerden dolayı 1972'de Almanya'ya gider. 1976'da ATİK saflarında örgütlenir. Aynı zamanda Ulm'de mücadele yürütür. Ulm Halk Ocağı'nın kurucularındandır. Halkla olan ilişkilerinde alçakgönüllülüğü ve saygısıyla bilinir. 16 Ağustos 1982'de şehitler kervanına katılır.

Hasan Ataç; 1960'da Dersim'de dünyaya gelen Ataç genç yaşında tutsak düşer, işkencede ser verip sır vermeme geleneğine bağlı kalarak, işkencehanelerde dalgalandırdığı bayrağı 13 Ağustos 1985'te İstanbul'da çatışmada katledildiğinde yoldaşlarına devrederek şehit düşer.

ORDU MESUDİYE ŞEHİTLERİ

16 Ağustos 1993'te Ordu'nun Mesudiye ilçesi Topçam nahiyesinde Ortaalan köyü mezrasında konaklayan TİKKO birliğinin, ihbar sonucu TC güçleriyle girdiği çatışmada Nurgül Bölükbaş ve Muzaffer Kahraman şehit düştü.

Nurgül Bölükbaş; 15 Ekim 1970 Ordu Fatsa doğumlu olan Nurgül Bölükbaş zengin sayılabilecek bir aileye mensuptu. O, ailesinin sunduğu imkanları elinin tersiyle iterek, insanlığın kurtuluşu için TKP/ML saflarında yerini aldı.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu mezunu olan Bölükbaş, devrimci düşüncelerle üniversite yıllarında tanıştı. Üniversiteyi bitirdikten sonra, Sivas Devlet Hastanesinde çalışmaya başladı. Ciddi sağlık sorunları yaşamasına rağmen inancı ve kararlılığıyla hızla iyileşti ve 1993'te TİKKO'ya katılarak düşmana bir kurşun da o oldu.

Muzaffer Kahraman; 1973 Ordu Gürgentepe doğumlu olan Muzaffer Kahraman, yaratıcılığı ve çalışkanlığıyla halkın sevgisini kazanmıştı. Tüm isteği gerilla olup inancı ve düşünceleri uğruna savaşmaktı. '93 Temmuz'unda gerillaya katılan Muzaffer Kahraman iki kez düşman taraşından kuşatılmasına rağmen, her iki kuşatmadan da kurtulmayı başarmıştır. TKP/ML sempatizanı TİKKO üyesi olan Muzaffer Kahraman, Ordu'nun Mesudiye ilçesinde 16 Ağustos 1993'te şehit düştü.

“Mayme Partizan”

Dersim Festivali biz de her sene olduğu gibi devrimci coşku ve umutla devlet nezdinde ise aynı saldırganlık ve baskıyla geçti. Dersim Doğa ve Kültür Festivali'ne saatler kala Valilik “Festivaller örgüte finans ve eleman kazandırıyor” diyerek festivali yaptırmayacağını ilan etmiş oldu. İki senedir OHAL ve “halkın güvenliği” bahane edilerek yasaklanan festival bu sene de farklı bir sebeple yasaklandı. Asıl hedefe koyduklarının halkın birlikteliği, kültürü, dili ve en önemlisi bu birliktelikten doğacak dayanışma olduğunu hepimiz biliyoruz.

Yasak ve baskılarla ger adım atmayıp marşlarımızla ve Partizan coşkumuzla düştük Dersim yollarına. Erzincan karayolu üzerinde başlayan GBT “uygulaması” Dersim sınırına gir-

diğimizde tam anlamıyla işkenceye dönüştü. Dersim'e yolculuk yapan halk kimlik vermekten, araçların aranmasından, dakikalarca yollarda bekletilmekten ve her defasında, “Dersim'e neden geldiniz? Nerelere gideceksiniz? Ne zaman geri dönüş yapacaksınız?” sorularından oluşan işkence silsilesinden bıkmış durumdaydı. Dersim topraklarında var olan abluka ve baskıyı daha yoldayken yaşlı bir kadın şöyle özetledi: “**Filistin topraklarına mı giriş yaptık yoksa Dersim topraklarına mı? Anlayamadım.**” Anlamak hiç zor değil aslında. Evet, burası Filistin değil ama Dersim... Burası düşmanın korkudan titrediği, yiğitlerin odağı Dersim... Bu korkuyu Dersim'in her dağına-tepesine kurulan kalekollardan, operasyon bahanesi ile ormanların bi-

linçli bir şekilde yakılmasından, köylünün geçim kaynağı olan yaylalara çıkışın yasaklanmasından, HES-JES gibi santrallerle köylerin sular altında bırakılmasından, baskılarla alınan ifadeler üzerine yapılan operasyonlarda yüzlerce kişinin tutuklanmasından vb. çok iyi biliyoruz. Evet, burası Dersim daha sınırında buram buram Çiğdem ve Nergis kokularını aldığımız Dersim...

Festival'de 1. gün

Yasaklanan Festival'in ilk günü çevirme işkencesini atlatarak Nazimiye'ye giriş yaptık. Yolda öğrendiğimiz yasak üzerine hemen kendimize bir festival programı belirledik. Köylere gidecektik ve festivali köylere taşıyacaktık. Hemen harekete geçerek belirlediğimiz köylere doğru

çıkarak yollara. Dersim'in dağlarını arşınlarken Grup İsyân Ateşi'nin yeni yayınlanan “Kaçış yok kavgadan buradayız” isimli marşı ise ayrı bir coşku verdi bizlere. Bir tarafta şehitlerimizin kavgaya daveti bir tarafta marşlarımız diğer tarafta ise kapısını çaldığımız köylülerin samimiyeti ve Partizan'a olan özlemi...

Girdiğimiz evlerde hem köylülerin hem de bizlerin özlemini duyduğumuz sohbetlerimiz dakikaları, saatleri aldı. Öyle ki bazen aynı eve iki defa gittiğimiz ama her defasında yine de yarım saati bulan verimli tartışmalar yürüttüğümüz oldu. Festivalin yasaklanmasına duyulan öfke Valiliğin yaptığı açıklamayı duyunca iki katına çıktı. Asıl teröristin devlet olduğunu vurgulayan bir kadın “Size kurban olurum. Hepiniz genceciksiz. Bu kadar baskıya aldırış etmeden taaburalara kadar gelmişsiniz, keşke biz de sizin gibi biraz cesur olabilsek. Sahip çıkabilsek topraklarımıza” diyerek öfkesini ve özalde devrimcilerin yetersizliğinden kaynaklanan dayanışmanın eksikliğini anlattı. Festival yasağı ağırlıklı gündemimizi oluştursa da zorunlu göç ve halkın en büyük rahatsızlık duyduğu kalekollar da en çok tartıştığımız konular arasındaydı. Su kaynağı bakımından zengin topraklara sahip olan Dersim'de dahi susuz kaldıklarını sıklıkla dile getiren köy halkı, su kaynaklarını Dersim'in doğasına yapılan saldırıların kuruttuğunu belirtti.

İlk gün yapılan festival çalışmasının ardından Festival yasağına ilişkin gerçekleştirilecek eyleme katılmak için Dersim merkeze geçildi.

Festival yasağına ilişkin yapılan basın açıklamasının seçim arenasına çevrilmesi

Tertip Komitesi'nin merkezde gerçekleştirdiği eyleme katıldığımızda ise festivali köylere taşımakla ne denli doğru bir hamle yaptığımızı anlamış olduk. Abluka altında yapılan basın açıklamasında dahi demokrasi oyununu elden bırakmayan kurumlar geçmiş seçimlerin muhasebesini yaparak sorunun AKP övgülünde gerçekleştiğine işaret eden vurgular yaptılar. Dersim'in doğasına, insanına, dağına, suyuna yapılan saldırıların ve festival yasağının, devletin binbir kandırmaca ile geçirdiği seçim aldatmacasının gölgesinde bırakılması kurumların hala bu oyundan çıkamadığına işaret ediyordu.

Festivalde 2. gün

İlk günün verimli çalışmalarının ardından ikinci gün Ovacık'ın köylerine gittik ve faaliyete kaldığımız yerden devam ettik. Kapılarını çaldığımız köy halkının "kim o" sorusuna verilen "Mayme Partizan" cevabı bütün kapıları sonuna kadar araladı bizlere.

Orman yangınlarını anlatarak yeşile bürünmüş dağları işaret eden genç bir kadın "Bak bu dağlar her sene yakılmasına rağmen inatla bir önceki seneye nazaran daha bir gür oluyor" diyerek devletin yangınları bilinçli başlattığı ve bu saldırıların sadece doğaya yönelik olmadığını farkında olduğunu ifade etti. Genç Partizanları gördüğünde duygulanan başka bir kadın ise herbirimize ayrı ayrı sarılarak çok duygulandığını anlattı.

Başka bir eve girdiğimizde ise kalekollardan çok rahatsız olduğunu

ifade eden genç bir arkadaş şu cümleleri kurdu: "Kalekollar Dersim'de gözetleme evi işlevini görüyor. Bir kalekolun alamadığı görüş açısını ya çaprazındaki ya da arkasındaki alıyor. Kalekollar onların ini oralarından gözleyip insansız hava araçları ile de vuruyorlar. Hareket etmeye korkuyoruz. Dağımıza, taşımıza çıkmaya çekiniyoruz. Hareket eden her şeyi vuruyorlar. Korku büyük doğal olarak saldırı da öyle."

Genç bir kadın da, "Dersim nüfusunu bir milyon kişi oluşturuyor ise bunun yarım milyonunu asker ve polis oluşturuyor. Devletin Dersim'i özel bölge ilan etmesi bu sayıya bakınca bile ortada" diyerek asker ve polis kuşatmasından duyduğu rahatsızlığı dile getirdi.

Köylerin ardından gittiğimiz Gözeler'de de aynı sevecenlik ve sa-

mimiyetle karşılanmamız moral ve motivasyonumuzu iki katına çıkarmış oldu. Amacımızın sadece yayın dağıtmak olmadığını, yasaklanan festivalin çekirdeğini oluşturarak birlikteliği yükseltmek ve bunu sürekli hale getirmek olduğunu her sohbetimiz de dile getirdik. Yürüttüğümüz tartışmalar ve faaliyet süreklileştirmeyi hedeflediğimiz çalışmanın arzusunun tek taraflı olmadığını gösterdi.

3. Gün:

"Köylülerin bizi sahiplenmesi her şeye değerdi..."

İki gün süren köy çalışmalarının ardından bir değerlendirme toplantısı yaparak yetersizliklerimizi ve neler yaptığımızı konuştuk. Yapılan tüm saldırılara ve yasaklamalara rağmen Partizan iradesi ile alanlarda olmanın

olumlu olduğu vurguları yapılırken koordinasyon ve hazırlık aşamasının daha iyi yapılabileceği belirtildi. Dersim'e ve faaliyete yeni katılan genç bir yoldaş ise **"Köylülerin bizi sahiplenmesi her şeye değerdi..."** diyerek köylülerin samimiyetinden çok etkilendiğini aktardı.

Yapılan değerlendirmenin ardından hep birlikte Kutuderesi'ne geçildi ve Grup İsyan Ateşi'nin verdiği küçük bir konser ile festival çalışmamız son buldu. Cüreti kuşanarak devletin korkusunu büyüten cesur yürekli Partizanların Çiğdem ve Nergis kokularını ciğerlerimize doldurarak ayrıldık Dersim'den. Bir sonraki sefere aynı gökyüzü altında, aynı havayı özgürlük naraları ve kavga antları ile solu- mak dileğiyle...

Bir Partizan okuru

Yazının başlangıcı 24. sayfadadır.

ödenekler nedeniyle belediyenin de buna mecbur bırakıldığını söylüyor.

Yunanistan ekonomisinin içinde bulunduğu kriz ve emperyalist AB ülkelerine olan borçlarının yükü Syriza hükümeti tarafından emekçilerin boynuna vergi olarak yıkılmış, maaşlar geçmiş yıllara oranla büyük oranda düşmüşken sosyal devlet harcamalarında da kısıntılara gidilmiş. Devletin küçültülmesi gibi neo-liberal bir hedefle kamu kurumlarında çalışan emekçi ve işçilerin sayısı azaltılmış, kadrolu çalışma yerine esnek istihdam modeli dayatılmış, kamu kurumlarına ayrılan bütçe düşürülmüş. Halkın söylediğine göre, bu kısıtlamaların itfaiye teşkilatına da uygulanması yangında can kaybının bu denli artmasında, müdahalenin hızlı ve organize bir şekilde gerçekleşmesine engel olmuş. Her zamanki gibi krizin yükünü sermaye değil emekçiler çekmiş ve halk bunun bedelini canıyla ödemiş. Çipras'ın **"Yangının siyasi sorumluluğunu üstleniyorum"** demesi de Kamu Güvenliğinden Sorumlu İçişleri Bakanının istifa etmesi de uygulanan yanlış politikaların kabulü anlamına geliyor.

Ateşten suya...

İlk durağımız **Kokkino Limani...** Denizin kıyısında küçük bir belde burası. Atina ve çevresinde yaşayanların daha çok yaz aylarında konakladıkları, keyifli tatil anılarına eşlik eden bu yerde artık yüzyılın en büyük yangın felaketlerinden birinin izleri mevcut... Yangının fiziksel izleri halen olduğu gibi duruyor, yanan ağaçların kesil-

mesi, kül olmuş evlerin enkazının ortadan kaldırılması bir zaman sonra gerçekleşecek olsa da hafızalardan o gecenin anılarını silmek hiç kolay olmayacak gibi...

Rüzgarın o gece çok kuvvetli esmesi hem yangının çok hızlı yayılmasına hem de denizin çok dalgalı olmasına sebep olmuş ve bu durum hem Kokkino Limani'de hem de sonrasında uğradığımız Mati beldesinde de can kayıplarının artmasına sebep olmuş.

Otobüs dar yollarda ilerlerken sessizce fotoğraf çekiyor bazen hayretimizi gizleyemeden birbirimize gösteriyoruz: **"Bu ev kül olmuşken hemen dibindeki evde hiçbir şey yok! Nasıl olur?"**

Bu durum sonrasında gittiğimiz **Mati**'de de aynı...Rüzgarın çok hızlı esmesi ve yer değiştirmesiyle sokağın bir yanındaki evler harabe olurken diğer yanındaki evler sapsağlam

görünüyor. Mati'de sokakların dar olması yangından arabalarına binerek uzaklaşmak isteyenlerin yolda sıkışıp kalmasına ve araçlarında hayatlarını kaybetmelerine neden olmuş ne yazık ki...

Sadece ateş değil, ortaya çıkan duman insanların yön duygusunu kaybetmesine, denize 20 m kala bir villanın bahçesinde 30 kişinin birden ölmesine sebep olmuş, insanlar denize ulaşmaya çalışırken...

bettiği söylenenler arasında en acı olanlardan...Botlarla da denizden insanlar kurtarılmaya çalışılmış...

Şu ana dek tespit edilebilenlerle yangın kaybında hayatını kaybedenlerin 88 kişi olduğu söyleniyor ancak pek çok kayıp var... Bu kayıplardan halen bir haber alınmadığı için can kaybının daha da artmasından endişe ediliyor...

Mati sahili o gece 26 kişinin ölümüne gittiği yer olmuş... Kırmızı karanfiller onlar için bırakılıyor sahile açılan kapıya... Duvarda asılı bir pankartta Yunanca **"Ne bir özür ne bir utanç, ölümler küllerinden sesleniyor"** yazıyor...

KESK heyeti bir gece kalıp geri dönecek, vedalaşıyoruz tek tek. Heyetin çevirmenliğini yapan İstanbul'lu Rumlardan Tanasis ayrılırken **"Senin yaşında evladım var, onun kadar değerlisin"** diyor, kucaklaşıyoruz.

Sınırlar devletlerin diyoruz hep bir ağızdan, halklar arasında bir düşmanlık olamaz. Tıpkı 1999 Depremi sonrası onların ilk yardıma koşan olması gibi, burada omuz omuza olmak acıyı bölüşmek iyi hissettiriyor.

Dayanışma ezilenlerin inceliğidir diyor ve ayrılıyor bölgeden üstümüzde yitip giden onca canın ağırlığıyla... Kapitalizm öldürür, neo-liberal politikalar öldürür biliyoruz, çok daha az can kaybıyla atlatılabilecek bir felaket halkın ödediği bedelle yer ediyor zihnimizde...

Bir Yeni Demokrasi okuru

Neo-liberal politikaların sonuçlarını ağırlaştırdığı bir yangın felaketinin sonrasında

EGE'NİN İKİ YAKASINDA ACIYI BÖLÜŞMEK

KESK İstanbul Şubeler Platformu'nun Yunanistan'da yaşanan yangın felaketiyle ilgili uluslararası dayanışmayı büyütmek için bir heyet eşliğinde bölgeye ziyaret gerçekleştireceğini ve malzeme götüreceğini öğrendiğimizde biz de bu ziyarete katılmaya karar verdik.

Heyet otobüsle İstanbul'dan 2 Ağustos Perşembe akşamı yola çıkana dek Eğitim-Sen 3 No'lu Şube'nin telefonları duyarlılık gösteren yüzlerce kişi tarafından kilitlenmişti. Pek çok insan duyarlılık göstererek el uzatmak istiyordu. Siz bakmayın bazı faşistlerin sosyal medyadaki ırkçı söylemlerine, halkın büyük çoğunluğu Yunan halkının acısını yüreğinde hissetti.

Türkiye'den gelen dostlarımızın sabah erken saatlerde Atina'da olacağını düşünerek Partizan Tatil ve Eğitim Kampı'nın yapıldığı Nafplio'dan sabahın ilk ışıklarıyla araçla yola koyulduk.

Atina'ya geldiğimizde daha önceden iletişim kurduğumuz OLME (Yunanistan Öğretmenler Sendikaları Konfederasyonu) ve ADEDİ (Yunanistan Memur Sendikaları Konfederasyonu) üyeleri ile haberleşiyoruz. Hem İstanbul'dan gelen KESK'lilerle hem de Yunanistanlı dostlarımızla yangın bölgesinin girişinde Rafina kavşağında buluşmaya karar veriyoruz.

Rafina'ya vardığımızda heyet henüz oraya ulaşmamış, Yunanlı sendikacı dostlarımızı aradığımızda telefon cevap vermiyor. Tamamen sezgisel bina önünde bekleyen kişiye "Siz Pav-

los musunuz?" diye sordüğümüzde kucaklaşıyoruz. Pavlos, emekli bir öğretim görevlisi ve ADEDİ'den. Sonra OLME'den dostlar da geliyor. İstanbul'dan gelen KESK heyetinin otobüsü gelince dostlarla kucaklaşıp toplanan malzemeleri bırakmak üzere Rafina'ya doğru yol alıyoruz.

Malzemeleri insan zinciriyle hep birlikte elden ele taşıyoruz. Karşı dükkandan biri gelip otobüsün hangi ülkeden geldiğini soruyor Türkiye olduğunu öğrendiğinde çok mutlu oluyor ve gelip fotoğraflar çekiyor. Yunan halkının büyük çoğunluğu ülkemiz halkına karşı dostluk duyguları

besliyor, tabi bizdeki faşistler gibi burada da Altın Şafak mensubu faşistler ve milliyetçiler mevcut.

Malzemelerin taşınması bittiğinde hep birlikte otobüsle yangın felaketinde en çok can kaybının yaşandığı bölgelere doğru hareket ediyoruz.

Halktan kısılan bütçe...

Yolumuz üzerinde yer alan Rafina Belediye Başkanlığı'nı ziyaret ediyoruz. Belediye Başkanı "**Ben de Trilyeliyim (Mudanya)**" diyerek başlıyor söze. Taziye ve dayanışma dilekelerimizi iletiyoruz. Sonradan limanda sohbet ettiğimiz yerel halktan birinden yaşanan felaket sonrası kişi başı verilen 5.000 euroluk yardımın belediye tarafından ödenmemiş vergilere kesildiğini öğrenmek kızdırıyor bizi. Çünkü Yunanistan'da ekonomik kriz nedeniyle pek çok kişi vergilerini ödeyemiyor. Heyetten biri kesilen

Devamı 23. sayfadadır.

